

sk0038 4 800 mtik1042

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0031-sk0038-19
budapest, 1983. március 13. /mti/

sk0031 kina-usa
sk0032 közel-keleti hírek
sk0033 egyiptomi kormány
sk0034 weinberger-kohl /1. rész/
sk0035 weinberger-kohl /2. rész/
sk0036 francia
sk0037 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0038 tartalomjegyzék /2. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor

- v é g e -

20.59

130383 0621

R

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 14.

kül

hétfő

sk0001 4 230 mtik1003

a schleswig-holsteini választások végeredménye /1. rész/
follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 14. /mti/ - vasárnap

újabb választási győzelmet aratott a kereszténydemokrata unió. a 2 millió 600 ezer lakosu schleswig-holsteinben megtartott tartományi választásokon a cdu abszolút többségre tett szert, s így újabb négy esztendőre egyedül alakíthat kormányt uwe barschel vezetésével. a szabaddemokraták és a zöldek, mivel nem érték el az összes leadott szavazatok 5 százalékát, nem jutottak be a tartományi parlamentbe.

a választáson, amelyen a szavazásra jogosult mintegy kétmillió választó 85 százaléka vett részt, a következő eredmény született:

pártok	1983-as választás	1979-es választás	változás 1979-hez képest
cdu	49,0	48,3	0,7
spd	43,7	41,7	2,0
fdp	2,2	5,7	- 3,5
zöldek	3,6	2,4	1,2
dán kisebbség	1,3	1,4	- 0,1

N

ennek alapján a kielben székelő, 74 tagú tartományi parlamentben a cdu 39, az spd 34 és a dán nemzeti kisebbség mozgalma /ssw/ 1 képviselői helyet rendelkezik. /az utóbbira ugyanis nem vonatkozik az 5 százalékos előírás./

a szabaddemokrata párt, amely ezuttal a szociáldemokratákkal akart volna koalícióra lépni, a tavaly őszi bonni „fordulat”, óta sorrendben az ötödik tartományi parlamentbe nem jutott be, és így az nszk tíz tartománya közül már csak négyben rendelkezik képviselővel. /folyt./

fkj/so ng
06.47 140383 1747

--

sk0002 4 230 mtik1004

a schleswig-holsteini választások végeredménye /2. rész/

bizonyos mértékig lefékeződött a „zöldek”, előretörése is. egy héten belül két tartományi választáson nem érték el az 5 százalékot: múlt vasárnap rajna-pfalzban, most pedig schleswig-holsteinben. a baloldali tömegmozgalom viszont /az országos parlamenten kívül/ ma már öt tartományi parlamentben van jelen, vagyis ezen a téren megelőzte a szabaddemokratákat.

a német szociáldemokrata párt 1950 óta a legjobb választási eredményt érte el a dániával határos tartományban, de még ez is kevésnek bizonyult a cdu-kormány megbuktatásához.

a cdu vezetői országos és helyi politikájuk megerősítéseként értékelték a választási győzelmet. a német szociáldemokrata párt vezetői első állásfoglalásaikban azt a tanulságot vonták le, hogy az spd-nek az elkövetkező években elsősorban a legalsó szinten - a községekben és városokban - kell újra nagyobb befolyásra szert tennie türelmes, kitartó munkával.

fkj/so ng

06.50 140383 0992

Nm

--

sk0003 4 230 mtik1005

usa - közel-kelet /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 14. /mti/ - négy teljes órán át tárgyalt vasárnap washingtonban shultz amerikai és samir izraeli külügyminiszter anélkül, hogy az izraeli csapatok libanonból való kivonásával kapcsolatban várva várt „áttörés”, látótávolságba került volna.

a libanoni-izraeli-amerikai tárgyalások külügyminiszteri szintre emelése, a sürgősséget jelezni kívánó hétfégi miniszteri eszmecserék - shultz már szombaton tárgyalt elie szalem libanoni külügyminiszterrel - igencsak felcsigázták az érdeklődést és a várakozásokat a közel-keleti diplomácia washingtoni „fordulója”, iránt. a tárgyalások azonban egyelőre inkább háromszögűek, mint háromoldalúak: szalem kijelentette, hogy nem tervez találkozót izraeli kollégájával.

vasárnap samir a külügyminisztériumból távozva úgy nyilatkozott, hogy nem sikerült eredményt elérni országa legfontosabb követelése ügyében. izrael azt akarja, hogy „megfigyelő állások”, vagy „közös izraeli-libanoni járőrök”, formájában izraeli csapatok maradhassanak libanonban a csapatkivonás befejezés után is. a miniszter szerint a libanoni kormány „képtelen lenne saját erejével garantálni területének biztonságát”, libanoni részről azonban újból megerősítették, hogy szó sem lehet izraeli csapatok libanonban maradásáról a csapatkivonások után.

hétfőre újabb találkozót tartanak: az amerikai külügyminiszter előbb libanoni kollégájával tárgyal, hogy tájékoztassa őt a samirtól hallottakról, aztán az izraeli külügyminiszterrel folytat újabb eszmecserét. keddre még egy tárgyalási fordulót terveznek, és washington még nem mondott le a reményről, hogy létrejön a háromoldalú találkozó. vasárnap estig azonban mitsem növekedtek egy ilyen tanácskozás esélyei. /folyt./

br/ge ng

07.03 140383 1829

Nm

--

sk0004 4 230 mtik1006

usa - közel-kelet /2. rész/

shultz külügyminiszter a the washington post vasárnapi számában a közel-keleti rendezésre vonatkozó reagan-terv egészére célozva elpanaszolta, hogy „a tárgyalások nem mennek olyan jól, mint reméltük... shultz emiatt husszein jordán királyra próbálja háritani a felelősséget. „azt hiszem, mindenki elismeri, hogy a tárgyalásokon palesztin delegációnak is jelen kell lennie,, - jegyezte meg, anélkül, hogy részleteket említett volna. washington eddig arra sürgette az uralkodót, egyezzen bele izrael feltételébe, hogy a pfsz helyett ciszjordánia és a gazai övezet palesztin lakosságának képviselői legyenek jelen majd a béketárgyalásokon - a jordániai küldöttség tagjaiként.

mivel ez nem husszeinen mulik, az amerikai nyomásnak diplomáciai megfigyelők szerint egyelőre nincs látható értelme. a közel-keleti partnerek mindegyike igyekszik felhasználni az egyesült államokat a másik ellen. de az amerikai kormány a maga szerteágazó érdekei miatt eddig egyik irányban sem tett erélyes lépéseket, bár alapvetően kitartott izrael hallgatóságos támogatásának politikája mellett.

weinberger amerikai hadügyminiszter a cbs televízióknak adott nyilatkozatában vasárnap ismét beszélt arról, hogy szó van a libanoni többnemzetiségű erőkből résztvevő amerikai tengerészgyalogosok létszámának emeléséről.

br/ge ng

07.07 140383 1363

--

sk0005 4 230 mtik1007

zöldek japánban

tokió, 1983. március 14. /mti/ - nyugatnémet mintára japánban is megalakult a zöldek pártja. a kobéban tartott vasárnap esti nagygyűlésen 22 prefekturából érkezett több száz alapító tag kötelezte el magát a nukleáris fegyverek ellen, a környezetvédelem mellett. a japán zöldek nyilatkozatban szólítottak fel az ember és a természeti környezet közötti harmónia megteremtésére, elítélték a nukleáris fegyverek minden fajtáját, s a nukleáris erőművek építését.

Nw

az alakuló gyűlésen felszólt a nyugatnémet zöldek képviselője, richard plothner. emlékeztetett arra, hogy az nszk-ban szervezetének - a megalakulás után - nem sok jövőt jósoltak, ezzel szemben a mai helyzet az, hogy a zöldek bejutottak a bundestagba.

ami a japán zöldek terveit illeti, még ebben a hónapban politikai szervezetként bejegyeztetik magukat a belügyminisztériumnál, s az áprilisi helyhatósági választásokon már több prefekturában jelöltet indítanak.

a japánban alakult zöld párt tagjainak száma egyelőre valamivel több mint ötszáz. az elnök a hiogo prefekturából származó, 75 esztendő koga josio.

pl/so éb

07.24 140383 1135

--

sk0006 4 300 mtik1008

marx — évforduló

trier/havanna/london/madrid, 1983. március 14. /adn/reuter/afp/ - vasárnap az nszk-beli trierben újra megnyílt karl marx muzeummá átalakított szülőháza. a tudományos szocializmus megalapítója halálának 100. évfordulójára alkalmából egyéves munkával és 1,5 millió márkás költséggel helyreállított épületben két emeleten, tíz kiállítóhelyiségben „karl marx /1818-1883/ - élete, munkássága, kora,, címmel rendeztek állandó kiállítást. a brückenstrasse 10. szám alatt álló, 18. századi barokk épület újramegnyitásakor rajna-pfalz tartomány miniszterelnöke, dr. bernhard vogel mondott beszédet. az ünnepségen jelen volt számos szocialista, továbbá ázsiai, afrikai és latin-amerikai ország képviselője is.

a londoni british museum könyvtárában marx leveleiből és könyveiből nyílt vasárnap kiállítás. marx életének csaknem felét londonban töltötte, és a kiállítás rendezői igyekeztek olyan anyagot összeállítani, amely egyszersmind marx és a british museum könyvtárának kapcsolatát is dokumentálja. marx mintegy harminc éven át rendszeresen látogatta a könyvtárat, ott készítette jegyzeteinek egy részét is „a tőke,, megírásához. a kiállítási anyagot a londoni the times című lap marx halálakor megjelentetett nekrológja zárja le.

Nw

p 30

1983.03.14.

kuba fővárosában és matanzas városában a hét végén tudományos konferenciát rendeztek a tudományos szocializmus megalapítója életének és munkásságának méltatására. a havannában rendezett tanácskozás résztvevői marx műveinek a nemzeti felszabadító mozgalmakra gyakorolt hatását vizsgálták meg.

vasárnap madridban a spanyol kommunisták - gerardo iglesiasnak, az skp főtitkárának elnökletével - kétezres nagygyűlésen emlékeztek meg marx halálának 100. évfordulójáról. az ünnepi beszédet santiago carillo, a párt volt főtitkára, parlamenti képviselő tartotta. ott volt dolores ibarruri, a párt elnöke is.

sg hf ng
07.29 140383 1893

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

fegyver - kínai cáfolat

peking, 1983. március 14. /mti/ - a kínai külügyminisztérium hétfőn cáfolta azt a washingtoni hírt, miszerint „kormány szintű katonai kapcsolatok hiánya ellenére, kína amerikai licenc alapján hamarosan gyárthat kishatótávolságu védelmi fegyvereket, például harckocsie lhárító és légvédelmi rakétákat,„ „az információ alaptalan,„ közölte a külügyminisztérium újságírói kérdésre válaszolva.

george shultz amerikai külügyminiszter pekingi látogatása idején és utána magas rangú kínai személyiségek cáfolták, hogy „katonai kötelek,„ lennének kína és az egyesült államok között, annak ellenére, hogy shultz pekingben találkozott csang aj-ping honvédelmi miniszterrel, és hogy a külügyminiszteri látogatással párhuzamosan konzultációk is voltak alacsonyabb katonai szinten. az utóbbi napokban kínai katonai vezetők, köztük a honvédelmi miniszter a kkp elméleti folyóiratában, állást foglaltak az ellen, hogy a kínai hadsereg korszerűsítését külföldi fegyverekkel oldják meg, vagy hogy más országok fegyvereit másolják.

nc/so éb

07.31 140383 1079

Nm
p 30

-.-

1983.03.14.

sk0008 4 230 mtik1010

kínai provokációk

hanoi, 1983. március 14. /mti/ - február 24. és március 6. között kína újabb incidenseket provokált a vietnami határtérségben - adja hírül egy hanoi-ban közzétett jelentés. - kínai kommandók behatoltak vietnami területekre, könnyűfegyverekkel sorozatokat adtak le a határmenti falvakra, sérüléseket okoztak és elraboltak egy szolgálatát teljesítő vietnami határőrt. a legsúlyosabb eset március 6-án történt tran dinh járásban, ahol kínai katonák nyolcszáz méterre behatoltak vietnami területre, tüzet nyitottak a vietnami határőrökre, s kettőt megöltek közülük.

dp/so éb

07.43 140383 0605

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

afganisztán - ítélet

kabul, 1983. március 14. /ctk/ - nyolc évi börtönbüntetésre ítélték kabulban egy francia állampolgárt afganisztán ellen végzett kémtevékenység és ellenforradalmi bandákkal való együttműködés miatt.

a kabuli forradalmi bíróság vasárnap tartott nyilvános tárgyalásán philippe augoyard teljes egészében elismerte bűnösségét.

augoyard-t az afgán hatóságok idén januárban tartóztatták le a kabultól délre fekvő logar tartományban. a francia orvos titkos információkat gyűjtött, amelyeket az afgán demokratikus köztársasággal szemben ellenséges tevékenységet folytató szervezeteknek kívánt átadni.

március elején kabulban tartott sajtóértekezletén augoyard valótlannak nevezte a washingtoni külügyminisztériumnak és nyugati tájékoztatási eszközöknek azt az állítását, hogy az afgán hadsereg tavaly szeptemberben logar tartományban vegyi fegyvereket alkalmazott volna.

Nm
p 30

kül

- 8 -

1983.03.14.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

párizs, 1983. március 14. /upi/ - a francia külügyminisztérium vasárnap közölte, hogy mindent megtesz dr. philippe augoyard kiszabadításáért és franciaországba való visszajuttatásáért. hozzáfűzte: a francia kormány felszólította az afgán hatóságokat, hogy az ügyet kapcsolatban tartsák tiszteletben az érvényben lévő nemzetközi normákat.

ml hf ng
07.43 140383 1355

..-

sk0010 4 230 mtik1012

Libanon, ellenállás

bejrut, 1983. március 14. /mti/ - a libanoni és az izraeli külügyminiszter washingtoni tárgyalásaival párhuzamosan fokozódik a fegyveres ellenállás a megszállt dél-libanonban. vasárnap két vakmerő támadás színhelye volt a tengerparti országot.

vasárnap reggel a libanoni nemzeti ellenállási front harcosai szidontól északra tüzet nyitottak egy izraeli ellenőrző állomás személyzetére, és rakétát lőttek ki egy közelben parkoló izraeli gépkocsira. a megszálló hadsereg négy katonája meghalt és további kilenc megsebesült. bár a támadók egyikét is találat érte, sikerült elmenekülniük az akció színhelyéről. egészen az esti órákig szünetelt a forgalom a lezárt szidon-bejrut utszakaszon.

vasárnap este tyr közelében támadtak meg egy gépesített járőrt. itt - tel-avivi közlés szerint - két izraeli katona sebesült meg.

vasárnap - öt hét után először - megsértették a tüzszünetet a kelet-libanoni bekaa-völgyben húzódó frontvonalon, ahol rövid tüzpárbaj zajlott le a szíriai és az izraeli állások között.

a szidon melletti ain-l-hilu táborban vasárnap súlyosan megsebesült egy palesztin menekült, akinek a gépkocsijában ismeretlen tettesek időzített pokolgépet helyeztek el.

bz/ge éb

07.46 140383 1245

Nm

..-

kül

- 9 -

1983.03.14.

sk0011 4 230 mtik1013

írószövetségek konferenciája

hanoi, 1983. március 14. /mti/ - hanoiban a hét végén befejezte munkáját a szocialista országok írószövetségeinek 19. konferenciája. a rendezvényen, amelyet első ízben tartottak vietnamban, áttekintették az írók feladatát a szocialista országokban, és arra a következtetésre jutottak, hogy még szorosabban össze kell hangolni a békéért, a leszerelésért vívott küzdelmet. megállapították, ez a harc szervesen összefügg a szocialista és a kapitalista rendszer világméretű ideológiai szemben állásával. az ujonnan megalakított kambodzsai írószövetség képviselője, aki vendégként vett részt, beszámolt a kulturális, irodalmi és művészeti tevékenység fellendüléséről, amióta megdöntötték a népirodalom potista rezsimét. a konferencia felhívással fordult a világ íróihoz a békeharc, a társadalmi haladás, a nukleáris leszerelés előmozdítására az erők egyesítésével, a jószándéku progresszív célok jegyében. megállapodtak, hogy a következő konferenciát jövőre prágában tartják.

dp/so éb

07.52 140383 1028

..-

sk0012 4 300 mtik1014

barbie - újabb leleplezések

miami, 1983. március 14. /mti-upi/ - klaus barbie háborus bűnös, lyon város egykori ss-parancsnoka, aki néhány hete egy lyoni börtönben várja, hogy a francia bíróság jelenlétében is ítéletet hozzon ellene, a hatvanas évek végén és a hetvenes évek elején több fegyverbeszerző utazást tett az egyesült államokban és nyugat-európában - közölte vasárnap a miami herald című amerikai lap.

a fegyvereket a bolíviai hadsereg számára vásárolta, és utazásaihoz bolíviai diplomáciai utlevelet kapott - írja az ujság, „diplomáciai és fegyverkereskedő körökből,„ szerzett értesülésekre hivatkozva.

utjai során barbie miamiban, galvestonban, houstonban, new yorkban és egy ízben nyugat-európában is járt, és golyóálló mellényeket, puskákat, teflongolyókat, illetve egyszer harckocsikat szerzett be - közölték a lappal a magukat megnevezni nem kívánó informátorok.

Nm

ptp

barbie egykori testőre, alvaro de castro, aki nevének közléséhez is hozzájárult, tagadta, hogy barbie fegyverkereskedéssel foglalkozott volna, azt azonban elismerte, hogy főnöke egy bolíviai állami szállítási vállalat megbízásából járt az egyesült államokban.

a miami herald szerint barbie utazásainak akkor szakadt vége, amikor 1973-ban bolíviában 241 napig letartóztatásban volt egy francia kiadatási kérelem miatt, amelyet akkor végül is elutasítottak. idén bolívia új polgári kormánya kiutasította barbie-t, s ezzel lehetővé tette, hogy a volt ss-parancsnokot végül is franciaországba szállítsák. közvetlenül ezután olyan hírek jelentek meg a világsajtóban, hogy barbie dél-amerikába való távozását a második világháború után az amerikai titkosszolgálat tette lehetővé - a cia-nak tett szolgálatai jutalmául.

sg hf ng

07.59 140383 1753

--

sk0013 4 230 mtik1015

banglades — afganisztán

dakka, 1983. március 14. /ina/ - banglades úgy döntött, hogy normalizálja kapcsolatait afganisztánnal - közölte ersad tábornok, a bangladesi rendkívüli katonai tanács vezetője.

ersad tábornok az el nem kötelezett országok új-delhi csúcstalálkozójáról történt hazaérkezése után, vasárnap tartott sajtóértekezletén jelentette be, hogy siker koronázta szultán ali kistmand afgán miniszterelnökkel új-delhiben folytatott tanácskozásait, és a két ország a kapcsolatok rendezése mellett döntött.

banglades és afganisztán diplomáciai viszonyban van egymással, de a kapcsolatok az utóbbi három évben hűvösekké váltak.

ersad tábornok sajtóértekezletén annak a nézetének adott hangot, hogy a nemzetközi kérdésekről vallott eltérő vélemények nem gátolhatják a két muzulmán ország kapcsolatainak rendezését. jelezte, hogy banglades hamarosan nagykövetet küld kabulba, és a két ország között ismét megkezdődik a normális diplomáciai tevékenység.

m l hf ng

08.04 140383 1005

Nw

gss

--

sk0014 4 230 mtik1016

vietnami visszautasítás

hanoi, 1983. március 14. /mti/ - vietnam hivatalosan visszautasította az afp által közzétett, thai katonai vezetőkől származó rágalmat, amely szerint március 1-én egy vietnami repülőgép vegyi harcanyaggal, „sárga esővel”, szórta volna meg thaiföld kambodzsával határos egyik járását. bangkok ezzel el akarja terelni a figyelmet arról, hogy saját csapatai lőnek ki vegyigránátokat kambodzs területére - huzza alá a vietnami állásfoglalás.

ismeretes, hogy a londoni the observer nemrég hírül adta: az ausztráliai hadügyminisztérium szakértői hamisítványnak minősítették azokat az állítólag szovjet gyártmányu vegyi harcanyaggal szennyezett növénymintákat, amelyeket amerikai segítséggel az észak-thaiföldi ma fuang város környékén gyűjtöttek be és juttattak el ausztráliába. itt a hadügyi technikusok megállapították, a növényminták nem tartalmaznak ártalmas mérgeket, zömük ismeretlen kötőanyaggal összeragasztott sárga virágpor. a nyomokban talált mérgek a kambodzsai és a thaiföldi őserdőkben természetes úton keletkeznek, de nem mérgező töménységben. „minthogy a minták hamisítványok, semmiféle információt nem adnak, nem támasztják alá a vegyitámadásokról terjesztett híreszteléseket, - írta az observer.

dp/so éb

08.11 140383 1275

--

sk0015 4 230 mtik1017

spanyolország - nato

madrid, 1983. március 14. /mti/ - a spanyol kormány döntése, hogy nagyköveti szinten és csak megfigyelőként képviselteti magát a nato nukleáris tervezőcsoportjának lisszaboni miniszteri ülésén, belpolitikai vihart kavart. manuel fraga, a jobboldal vezére vasárnap kijelentette: „ez a döntés elbizonytalanítja szövetségeseinket, rontja azon hitelünket, hogy megbízható partnerek vagyunk. az ország nem maradhat kívül a nato katonai szervezetén.„

a vasárnapi lapok vezető helyen foglalkoznak a kormány döntésére reagáló brüsszeli véleményekkel. a nato-központ egyik magasrangú katonai szóvivője úgy nyilatkozott, hogy „a spanyolok összetévesztik a nato-t az el nem kötelezettek mozgalmával. nálunk

Nw

gss

nem szokás a megfigyelői státus. egy ország vagy tagja, vagy nem tagja a nato-nak.,,

a nato-tagság témáját caspar weinberger amerikai hadügyminiszter március 23-án kezdődő hivatalos látogatása még aktuálisabbá teszi. már csak azért is, mert washington - az el país szerint - „joggal teheti szövé, hogy a két ország kapcsolatában sok a bizonytalansági tényező,,. az usa - többek között - abban sem lehet biztos, hogy a spanyol parlament változtatás nélkül jóváhagyja a spanyol-amerikai ugynevezett védelmi szerződést. mivel spanyolország integrálódása a nato katonai szervezetébe továbbra is bizonytalan, az usa-nak létfontosságú érdeke, hogy támaszpontjait kizárólagossági joggal használhassa.

„a kormány saját magát járhatja le, ha nem teljesíti választási ígéretét, hogy népszavazást rendel el a nato-tagságról. a kommunisták határozottan ellenzik az észak-atlanti katonai szerződésben való részvételt,, - olvasható a párt hétvégi központi bizottsági üléséről nyilvánosságra hozott közleményben. a kommunista párt többek között utal a legfrissebb közvéleménykutatási adatokra, amelyek szerint a megkérdezettek 61 százaléka ellenzi az ország nato-tagságát, és határozottan követeli a spanyolországban levő amerikai támaszpontok felszámolását.

ky/ge éb

08.27 140383 2012

--

sk0016 4 230 mtik1018

francia községtanácsi választások

dob_sá jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 14. /mti/ - a községtanácsi választások második fordulójában a baloldalnak sikerült korlátoznia az első fordulóban a jobboldal javára kibontakozott irányzatot, s több fontos városban, így marseille-ben megtartania az első forduló után veszélybe került polgármesteri pozícióit.

a 30.000 lakosnál nagyobb városok közül a baloldal a két fordulóban összesen 31 várost vesztett, egyet pedig elhódított a jobboldaltól. az 1977-ben tartott utolsó községtanácsi választásokon a baloldal 61 várost hódított el a jobboldaltól a nagyobb városok közül, így a mostani választások eredményeképpen megtartotta az elhódított városok felét. a kormánynak összesen tíz tagja, nyolc

Nm

RF

miniszter és két államtitkár indult a második fordulóban, s egy államtitkár kivételével valamennyien győztek. így mauroy miniszterelnök lille-ben, defferre belügyminiszter marseille-ben, edith cresson mezőgazdasági miniszternek pedig egy eddig jobboldali többségű városban, chatellerault-ban sikerült győzelmet aratnia.

a jobboldal az első forduló eredményei után arra számított, hogy a második fordulóban sikerül majd kiszélesítenie sikereit, s esetleg 40-50 várost is elhódít a baloldaltól. ez a számítás azonban nem vált be, a baloldalnak a második fordulóban jobban sikerült mozgósítania választóit, mint az első fordulóban. voltak városok, így marseille, ahol a szavazók száma tíz százalékkal is növekedett a múlt vasárnapéhoz képest.

a baloldali pártok vezetői, így lionel jospin, a szocialista párt első titkára és georges marchais, az fkp főtitkára, a választások utáni első nyilatkozataikban hangsúlyozták, hogy a jobboldalnak nem sikerült elérnie céljait, de a választási eredmény figyelmeztetést jelent a kormány számára, s hibát követne el, ha ezt további politikájában nem venné figyelembe.

ds/ge éb

08.32 140383 1920

--

sk0017 4 230 mtik1019

rövid hírek

franciaország - robbanás

marseille, 1983. március 14. /afp/ - vasárnap este újabb robbanás történt marseille-ben. a dél-franciaországi kikötőváros többségében bevándorlók lakta negyedében két gyerek kezében robbant fel egy palackba rejtett robbanószerkezet. mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. mint emlékeztetés, múlt kedden egy dinamit-szerkezet időelőtti felrobbanása következtében levegőbe repült egy gépkocsi, nem messze a város zsinagógájától. az autó két utasa életét veszítette.

chile - helikopter-szerencsétlenség

vina del mar, 1983. március 14. /reuter/ - három személy, köztük a francia légitársaság chilei képviselőjének vezetője életét veszítette, ketten pedig súlyosan megsebesültek, amikor helikopterük santiagotól 140 kilométerre észak-keletre lezuhant - jelentette be

Nm

930

vasárnap a santiagoi rendőrség. a szombaton bekövetkezett szerencsétlenség oka egyelőre ismeretlen.

salvador - áramkimaradás

san salvador, 1983. március 14. /upi/ - vasárnap este salvador egész területén megszűnt az áramszolgáltatás. az elektromos művek szóvivője szerint az áramkimaradást feltehetőleg az okozta, hogy a felkelők felrobbantották a nagyfeszültségű távvezeték több tartószlopát. emiatt sorozatosan rövidzárlatok keletkeztek, és az áramszolgáltatási rendszer összeomlott. mint a szóvivő közölte, négy óra elmúltával a legtöbb körzetben helyreállt az áramellátás.

werner vogel

bonn, 1983. március 14. /ap/ - lemondott mandátumáról werner vogel, a nyugatnémet „zöldek” parlamenti képviselője - jelentette be a bundestagba bekerült párt szóvivője. - a lemondást az tette szükségessé, hogy a nyugatnémet sajtó közlése szerint vogel a hitlerista rohamcsapat, az sa tagja volt. /korelnökként a hetvenöt éves vogel elnökölt volna az új bundestag március 29-én tartandó első ülésén./

te-ml-rp hf ng

08.51 140383 1870

--

sk0018 4 230 mtik1020

egyiptom - kormányátszervezés /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója írja:

kairó, 1983. március 14. /mti/ - két egyiptomi miniszter belebukott az eszmat szadat-féle botrányba a hét végén. hoszni mubarak elnök vasárnap részlegesen átszervezte kormányát, újakat állított a szadati időkben folytatott tevékenységük miatt leváltottak helyére, s egy új kormánytagot nevezett ki.

a kormányátszervezés hivatkozási alapja az anvar szadat által felállított különleges ítélőszék, az ugynevezett etikai bíróság csütörtökön közzétett dokumentuma. ez a bíróság ítélte el egy-egy évi börtönbüntetésre az 1981-ben merénylet áldozatául esett szadat elnök féltetvért, eszmatot és három fiát gazdasági bűncselekmények vádjával. az ítélet később nyilvánosságra hozott részletesebb indoklásában az eljáró bíróság azt állapította meg, hogy három

Nm
930

miniszter és mintegy husz állami vállalat feje segített eszmat szadat vállalatának, és hozzájárult szadaték korrupciós tevékenységéhez.

az egyiptomi kormány vasárnap az esti órákig húzódó minisztertanácsi ülésen tárgyalta meg ezt az állásfoglalást. késő este jelentették be, hogy a megnevezett három miniszter közül mubarak menesztette ahmed fuad abu zaghla ipari és bányászati minisztert, valamint ahmed nuh közellátási és belkereskedelmi minisztert. a harmadik megnevezett kormánytag, szoliman metvalli szoliman közlekedési, szállítási, és tengeri szállítási miniszter a helyén maradt. /folyt./

pk/ge éb

08.52 140383 1469

--

sk0019 4 230 mtik1021

egyiptom - kormányátszervezés /2.rész/

fuad mohieddin kormányfő még vasárnap este közölte, hogy a részleges kormányátszervezésnek folytatása lesz más régiókban. a személyi változások a tartományi kormányzókat is érinteni fogják. azt is mondotta, hogy a különleges ítélőszék peranyagát eljuttatták az igazságügyi szervekhez, amelyek most külön eljárást indítanak egyrészt az eszmat szadat-család érintett tagjai, másrészt azok ellen a magasrangú személyiségek ellen, akik az etikai bíróság tárgyalásán szadaték segítőitársaiként szerepeltek.

mubarak ahmed nuh helyére mohamed nagi satlát, abu zaghla helyére pedig mohamed szaid el-razurit nevezte ki. a kormányba a helyi önkormányzat ügyeivel foglalkozó államminiszteri rangban új személyiség lépett be: szadi mahmun.

pk/ge éb

08.55 140383 0803

Nm
930

--

sk0020 4 300 mtik1022

carter jordániában

amman, 1983. március 14. /upi/ - carter volt amerikai elnök vasárnap két ciszjordániából származó palesztin polgármesterrel találkozott ammanban. a pfsz-barátként ismert palesztin politikusokat carter arra igyekezett rávenni, hogy támogassák reagan elnök javaslatát, amely jordániával társult önkormányzatban képviseli el az izrael által jelenleg megszállt területek jövőjét.

az 1980. májusában száműzött fahd kavaszmehebroni és mohamed milhem halhuli polgármester a találkozó után elmondta, hogy carter „az időtényező jelentőségét”, hangsúlyozta, mondván: „a begin-kormány politikájának folytatása a megszállt területek elvesztéséhez vezet /a palesztinok számára/„

a polgármesterek úgy vélték, hogy az egyesült államoknak kellene rákényszerítenie izraelt a megszállt területek betelepítésének abbahagyására.

a két palesztin politikust, akik támogatják a pfsz irányvonalát, noha nem tagjai a szervezetnek, tavaly ősszel shultz külügyminiszter is fogadta washingtonban. nyugati hírügynökségek tudni vélik, hogy személyüket az amerikai kormány megfelelőnek tartaná a területek jövőjéről folyó tárgyalásokon való részvételre.

sg hf ng

08.56 140383 1195

-.-

sk0021 4 300 mtik1023

papandreu - amerikai támaszpontok

athén, 1983. március 14. /ap/upi/ - andreasz papandreu görög miniszterelnök ↑

vasárnap megerősítette, hogy kormánya hosszú távon továbbra is a görögországi amerikai támaszpontok felszámolására törekszik, és ragaszkodik e folyamat „időrendjének”, megállapításához. hozzáfűzte, hogy athén addig is „kölcsonösséget”, követel: ellenőrzést az amerikai támaszpontok működése felett, és megfelelő amerikai segílyt a görög hadsereg támogatására.

Nm
1040

a láriszai tisztiklubban mondott beszédében papandreu, aki 1981. októberében egyebek mellett a támaszpontok bezárásának ígéretével került hatalomra a pánhellén szocialista mozgalom élén, hangsúlyozta, hogy szerinte az amerikai támaszpontok kizárólag az egyesült államok érdekeit szolgálják, és sem a nato-nak, sem görögországnak nem hajtanak hasznót. az amerikaiaknak „hozzá kell járulniok görögország védelméhez, hogy fenntarthatassuk az egyensúlyt az égei-tengeren, - fejtegette papandreu.

helyi megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy az újabb öt éves görög-amerikai támaszpontszerződésről két éve folyó tárgyalások a múlt héten a jelek szerint ismét zsákutcába jutottak. a nehézséget hírek szerint az okozza, hogy a görög fél felháborítónak találta az amerikai kormány törekvését a törökországnak szánt amerikai segély megkétszerezésére: ez megbontaná a görögországnak, illetve törökországnak eddig nyújtott amerikai segélyek között eddig hagyományos, 10:7 arányt. az amerikai fél ugyanakkor nem hajlandó a megegyezésre a támaszpontok megszüntetésének időrendjéről, továbbá úgy véli, hogy görögországnak „nincs szüksége”, a támaszpontokon folyó hírszerző tevékenység megismerésére, az abban való részvételre.

görög hivatalos részről egyébként a múlt héten nem fűztek magyarázatot a támaszpont-tárgyalások szüneteléséhez. az egyesült államok athéni nagykövetsége úgy nyilatkozott, hogy „nincs törés”, a megbeszélésekben.

sg hf ng
09.05 140383 1943

-.-

sk0022 4 300 mtik1024

fahd—arafat

rijad, 1983. március 14. /upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke vasárnap rijadban fahd szaúd-arábiai királlyal tárgyalt. a megbeszélésekről részleteket nem közöltek.

a palesztin vezető az el nem kötelezett országok csucsértekezletének befejezése után, új-delhiből érkezett a szaudi fővárosba. megérkezésekor elismerően szólt arról, hogy a csucsértekezleten „a közös arab békeprogramot támogató, világos határozat született”, amely támogatja a pfsz vezette független palesztin állam gondolatát.

Nm
1040

kül

- 18 -

1983.03.14.

egyben emlékeztetett arra, hogy a csucsértekezlet indira gandhi által vezetendő bizottságot alakított, a palesztin ügy figyelemmel kísérésére és az ügy érdekében folytatott arab tevékenység támogatására, a bizottságban jugoszlávia, kuba, algéria, banglades, gambia, szenegál és a pfsz képviselői foglalnak helyet.

sg hf ng

09.13 140383 0871

--

sk0023 4 230 mtik1025

orvostudomány a békéért /1. rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 14. /mti/ - a nukleáris háboru veszélye évről évre növekszik. - állapították meg tudományos kutatók és egyetemi tanárok, akik az orvostudomány a békéért, nemzetközi tanácskozás keretében rómaiban három napon át az atomháboru megelőzésének lehetőségéről és ennek szükséges voltáról folytattak megbeszélést.

jevgenij csazov szovjet akadémikus, a nemzetközi orvosmozgalom a nukleáris háboru megelőzéséért szervezet alapító tagja és társelnöke elmondta, hogy Európában 314 millió áldozata lenne az első nukleáris összecsapásnak. a szovjet tudós azt is közölte, hogy a héten amerikai kutatókkal arról kezdenek tanácskozást, miképpen lehetne megelőzni az atomháborut.

bernard lowm professzor, a szervezet amerikai társelnöke rámutatott, hogy jelenleg már percenként egymillió dollárt tesz ki a fegyverkezésre fordított összeg.

- a világ négy milliárd orvosának és minden emberének tudatában kell lennie, ha nem történik jelentős változás, az emberiség a föld elpusztítása felé halad - hangoztatta az amerikai professzor.

dr. hollán zsuzsa, az országos haematológiai és vértranszfúziós intézet főigazgató-helyettese egy esetleges atomháboru következményeiről szólva rámutatott: kevesen tudják, hogy jóval többen halnának meg az atomcsapás után, mint a robbanás idején. a nukleáris fegyverkezés pszichológiai, társadalmi és erkölcsi hatásáról szólva kiemelte, hogy a fegyverkezési hajszája már ma is milliókat öl meg a fejlődő országokban, mert a legtehetségesebb

Nm
1090

kül

- 19 -

1983.03.14.

emberek jelentős részét, valamint az anyagi erőforrásokat elvonja az egészségügyi és társadalmi viszonyok javításától. közismert, hogy a hímolt ötórás fegyverkezési költség árán teljesen fel lehetett számolni. több népbetegség leküzdhető lenne, ha tiszta, fertőzésmentes vizet lehetne biztosítani a fejlődésben elmaradott országokban. ennek a költségét háromheti fegyverkezés összege fedezhetné - mutatott rá a magyar professzor nagyszerű előadásában.

az orvostudomány a békéért tanácskozás részvevői felhívást fogadtak el, amelyben leszögezik, hogy a tudomány jelenlegi állása mellett tisztában kell lenni vele: teljesen reménytelen abban bizakodni, hogy egy esetleges atomháboru korlátok között tartható: rövid időn belül totális háboruvá válna. nincs semmiféle megbízható védekezési mód az atomrobbanás ellen, és nincs hatásos gyógymód a sérültek kezeléséhez - állapítja meg a felhívás. /folyt./

kir/so éb
09.17 140383 2510

--

sk0024 4 230 mtik1026

két rövid hír

kazahsztán - földrengés

alma-ata, 1983. március 14. /taszsz/ - négyes erősségű földrengést észleltek vasárnap kazahsztán fővárosában, alma-atában. a rengés epicentrumában - zailiszkij alatau várostól 42 kilométerre délkeletre, lakatlan vidéken - a földmozgás erősebb volt. a földrengés károkat nem okozott.

sielők fogsága

scoul /svájc/, 1983. március 14. /reuter/ - vasárnap scoul svájci üdülőhelyen mintegy 80 sielő több órára a sífelvonó fogságába esett a felvonó műszaki meghibásodása következtében. a ,,foglyokat,, végülis helikopterek segítségével mentették ki. bern mellett egy sielő vasárnap gleccser szakadékba zuhant és életét veszítette.

kzs hf ng

09.19 140383 0710

Nm

1090

--

sk0025 4 230 mtik1027

orvostudomány a békéért /2. rész/

a világ orvosai kötelességüknek érzik, hogy ismételten felhívják a figyelmet a nukleáris fegyverkezés csökkentésének és a béke megőrzésének fontosságára, s ennek érdekében a világ valamennyi felelős katonai, gazdasági és politikai személyiségéhez forduljanak; továbbá szükségesnek tartják, hogy a különböző politikai nézeteket valló és vallási meggyőződést képviselő országokhoz intézzék szavukat, és a rendkívül súlyos veszélyre figyelmeztessenek.

a tanácskozás európai küldöttei vasárnap úgy határoztak, hogy táviratban fejezik ki szolidaritásukat a szicíliai nato-támaszpont létesítését ellenző lakossággal.

úgy döntöttek továbbá, hogy mind a nato, mind a varsói szerződés képviselőit meghívják a szervezet soron következő kongresszusára, amelyet júniusban tartanak amszterdamban.

kir/so éb

09.28 140383 0860

--

sk0026 4 230 mtik1028

guatemala - ígélet

guatemalaváros, 1983. március 14. /dpa/ - efrain rios montt tábornok, guatemalai államfő kilátásba helyezte, hogy március 23-án, katonai államcsínyének első évfordulóján megszüntetik a rendkívüli állapotot. vasárnap este elhangzott rádió- és tv-beszédében a tábornok azt is megígérte, hogy amnesztiatörvényt fognak kidolgozni, és „biztosítják a sajtó szabad működését,,.

rios montt nyilatkozatában elismerte, hogy ő és kormánya „visszaélt a hatalommal,, de - mint mondta - „ezentul minden másként lesz,, - kormányával együtt azon fog munkálkodni, hogy „a néppel helyreálljon a béke,,.

ml hf ng

09.34 140383 0645

Nur

1128

--

sk0027 4 230 mtik1029

portugália

Lisszabon, 1983. március 14./taszsz/afp/ - három évre szóló szakszervezeti akcióterv elfogadásával, a kormány gazdaságpolitikájának elítélésével, a szervezeti szabályzat módosításával és az új vezetőség megválasztásával zárult vasárnap Lisszabonban a portugál általános munkásszövetség 4. kongresszusa. a háromnapos tanácskozáson mintegy 1300 küldött vett részt.

a kongresszus szónokai rámutattak, hogy a kormány lemondása és az időelőtti parlamenti választások április 25-ére történt kiírása a dolgozók harcának eredménye. jelenleg az a fő feladat, hogy a választásokon vereséget mérjenek a jobboldalra, biztosítsák a baloldali erők többségét a parlamentben, és egy demokratikus kormány segítségével megvalósítsák az 1974. áprilisi forradalom eszméit.

a kongresszus résztvevői által elfogadott programnyilatkozat kimondja, hogy a dolgozók szociális helyzetének javításáért folyó harc szoros kapcsolatban áll a szabadságért, a demokráciáért és a társadalmi haladásért folytatott küzdelemmel.

a küldöttek követelték, hogy szakítsák meg az országnak az európai gazdasági közösségbe való felvételéről szóló tárgyalásokat, mivel a közös piaci tagság nem felel meg sem a dolgozók, sem pedig portugália érdekeinek. állást foglaltak a békeharc támogatása, az atomfegyverkezési verseny megfékezése mellett. követelték, hogy az atomfegyvert nem gyártó országok ne engedélyezzék területükön ilyen fegyverek elhelyezését.

kzs hf ng

09.43 140383 1477

Nur

1120

--

sk0028 4 230 mtik1030

bignone — nyilatkozat

buenos aires, 1983. március 14. /afp/ - reynaldo bignone argentin elnök vasárnap kijelentette, hogy országának külpolitikája nem változott. a tábornok-elnök az el nem kötelezett országok csucsértekezletéről történt hazatérése után vasárnap buenos aires-ben tartott sajtóértekezletén megállapította, hogy argentina külpolitikája továbbra is a következő elveken nyugszik: a nemzetek közötti egyenlőség, az önrendelkezési jog tiszteletben tartása és a mások belügyeibe való be nem avatkozás.

az elnök utalt arra, hogy országa már husz éve tagja az el nem kötelezettek mozgalmanak, de személyében argentin elnök először vett részt a mozgalomhoz tartozó országok csucstalálkozóján. bignone új-delhi utjának célját abban jelölte meg, hogy a falkland /malvin/-szigetek ügyében megszerezze az el nem kötelezettek támogatását. ezt a célt - mondotta - meesszemenően sikerült elérnie.

buenos airesben meglepetést keltett, hogy bignone új-delhiben találkozott fidel castro kubai elnökkel és jasszer arafattal, a párt végrehajtó bizottságának elnökével is. az afp szerint buenos aires-i megfigyelők a két találkozókat annak jeleként könyvelik el, hogy az argentin kormány javítani kívánja viszonyát az el nem kötelezett országokkal, miközben igyekszik lazítani az egyesült államokhoz, izraelhez és pretoriához fűződő kapcsolatain.

ml hf ng

09.49 140383 1380

sk0029 4 230 mtik1032

okp-kongresszus - de mita

róma, 1983. március 14. /mti/ - ciriaco luigi de mita több mint egyhetes késéssel mondta el azt a beszédet, amelyet milánóban az okp xvi. kongresszusának fórumán vártak tőle.

mint ismeretes a kereszténydemokrata párt főtitkára volt az egyetlen pártvezető, aki - saját pártjában is zavart keltve - nem élt a lehetőséggel, hogy felszólalhat a kommunisták legfontosabb tanácskozásán.

Nm
1120

de mita a hét végén bressoban mondott beszédében nem tagadta ugyan, hogy szükség lenne az olasz demokrácia utjának megkönnyítésére, de egyidejűleg állást foglalt az ötpárti koalíció további létjogosultsága mellett. minden alternatíva csak az ilyen összetételű kormánytöbbség révén valósítható meg - jelentette ki a főtitkár.

az okp által javasolt demokratikus alternatíváról azt állította, hogy az a kereszténydemokrata párt ellen irányul, és nem más, mint jelszó, amely mindössze azt tanúsítja, hogy a kommunisták mindenképpen szeretnének hatalomhoz jutni.

a xvi. pártkongresszus vitáiról úgy nyilatkozott, hogy azok bizonyos „változásokat és elmaradásokat, reformokat és kétértelműségeket, tükröztek.

berlinguernek az oszp-vel való együttműködési javaslatáról azt bizonygatta, hogy az „csupán eszköz, a kongresszus valójában képtelen volt konkrét programot nyújtani az alternatívához. de mita kifejtette, hogy szerinte a kereszténydemokrácia az egyetlen politikai erő, amely képes eredeti alternatíva kidolgozására és irányítására.

bettino craxinak, az okp kongresszusán elhangzott beszédét is úgy értelmezte, hogy az olasz szocialista párt főtitkára ahhoz a „demokratikus átalakuláshoz, igazodik, amelynek szabályait a kereszténydemokrata párt diktálja olaszországban.

kir/so éb

09.58 140383 1754

sk0030 4 230 mtik1033

francia választás - olasz sajtó

róma, 1983. március 14. /mti/ - a francia baloldal lényegesen javított ugyan a helyzetén, de a vasárnapi választás eredménye csak lélegzétvételnél szünetet engedélyez a számára. a nagy erőpróba az 1986-os parlamenti választás, vagy az 1988-as elnökválasztás lesz. a jobboldal nyilvánvalóan erre összpontosítja az erejét - állapította meg a március 13-i szavazás kimenetelét kommentáló írásában a corriere della sera.

Nm
1120

a paese sera szerint mitterrandnak a lehető legrövidebb időn belül le kell vonnia a szükséges következtetést, „mert a baloldalt elsősorban az idő szorítja... önkritikus elemzésre lenne szükség, lévén szó elnöki rendszerről, amely semmit sem hagyhat figyelmen kívül az ellenfél módszerei és sikerei közül, ha továbbra is meg akarja tartani az elysée-palotát.

ugyanakkor a la stampa annak a véleménynek ad hangot, hogy a március 13-i választási fordulóval „csak fékezni sikerült a földmozgást,„ de a jobboldal megállításáról korai lenne beszélni.

az ellenzék további előretörése kifejezetten azon mulik, hogy mit tanul meg az elysée-palota abból a leckéből, amelyet március 6-án adtak fel a választók a kormánynak - írja a la stampa.

kir/so éb

10.19 140383 1234

--

sk0031 4 230 mtik1034

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a szejm tavaszi programjáról /1. rész/

varsó, 1983. március 14. /mti/ - a lengyel parlament március 15-én kezdődő és július végéig tartó tavaszi üléséről tájékoztatta lengyel újságírókat piotr stefanski, a szejm alelnöke. a tavaszi ülés első ülését március 22-re és 23-ra tervezik. a képviselők első olvasásban meghallgatják az 1983-85-ös hároméves terv, valamint az inflációellenes és a takarékosági kormányprogram tervezetét. valószínű, hogy ugyanezen az ülésen a belügyminiszter a belbiztonság, az igazságügyminiszter pedig az igazságszolgáltatás helyzetéről terjeszt elő beszámolót.

a tavaszi ülés szak során 7-8 szejmülést terveznek. a parlament főként gazdasági kérdésekkel foglalkozik majd.

áprilisban második olvasásban kerül a szejm elé a hároméves terv, és az inflációellenes program tervezete. egy másik, ugyancsak áprilisra tervezett ülésen a szejm a mezőgazdaság és az élelmiszer-gazdaság 1990-ig szóló fejlesztési programjáról tanácskozik.

Nm
1/20

májusra tervezik a tanácsokról és a helyi önkormányzati szervekről szóló törvénytervezet előkészítő munkáinak befejezését, valamint a mezőgazdasági és élelmiszer-gazdasági program tervezetének második olvasását.

juniusban a kormány beszámol a parlamentnek a tavalyi feladatok végrehajtásáról, és a szejm értékeli a gazdasági reform eredményeit.

juniusról stefanski - a zycie warszawy szerint - csak annyit mondott, hogy abban a hónapban a szejm „további törvényekkel és politikai kérdésekkel foglalkozik majd,„

a tájékoztatón, amelyen jelen volt a szejm bel- és igazságügyi, valamint a gazdasági tervezési, költségvetési- és pénzügyi bizottságának elnöke: zygmunst surowiec, illetve jan kaminski is, megkérdezték, hogy a tavaszi ülés szak során a parlament kíván-e foglalkozni az amnesztia ügyével. surowiec válasza szerint a legközelebbi ülésen ez nem esedékes, mert nem értek meg rá a feltételek. az illetékes szejm-bizottság a jelenlegi helyzetben helyesebbnek tartja a kegyelmi ügyek egyéni elbírálását. /folyt./

kn/ge éb

10.23 140383 2123

--

sk0032 4 230 mtik1035

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a szejm tavaszi programjáról /2. rész/

a tanácsokról és a helyi önkormányzati szervekről szóló törvénytervezet az eredetihez képest erősen módosított formában kerül a szejm elé, különösen ami a tanácsok jövődöbéli hatáskörét és feladatait illeti - közölte surowiec, majd az utolsó, a szükségállapot idén történő végleges megszüntetését puhatoló kérdésre így válaszolt: „Lehetne ilyenfajta döntésre számítani, ha az ehhez szükséges összes feltétel létrejönne. a felfüggesztett szükségállapot időszak /.../ egy hónappal, sőt egy nappal sem fog tovább tartani, mint ahogyan azt a helyzet megköveteli.,,

kn/ge éb

10.25 140383 0674

Nm
1/25

--

sk0033 4 230 mtik1036

marx - pravda vezércikk /1. rész/

moszkva, 1983. március 14. /mti/ - vezércikkben emlékeznek meg a pravda hétfői száma **Karl Marx** halálának 100. évfordulójáról.

a marx megalkotta forradalmi elmélet nemcsak, hogy nem vált idejétmúlttá, mint azt eszmei ellenfeleink bizonyítani igyekeznek, hanem egyre inkább bebizonyosodik ereje, gyakorlati jelentősége. a marxi elméletet állandóan gazdagítják az szkp és a testvérpártok történelmi tapasztalatai, elméleti következtetései - állapítja meg a vezércikk.

a marxizmusban a legfőbb a munkásosztály világtörténelmi feladatáról szóló tanítás. a munkásosztály vezető szerepéről írva azonban marx figyelmeztetett rá, hogy a burzsoázia, míg hatalmát meg nem döntötték, biztosítja, hogy az ő eszméi legyenek az uralkodók. ezért olyan fontos a munkásosztály politikai és ideológiai önállósága, amely nélkül nem válhat a néptömegek vezetőjévé. ezért van olyan nagy szerepe a megedződött, eszmeileg érett, osztályszemléletében állhatatos marxista-leninista pártnak. marx ideje óta sok olyan munkáspártot ismert már a történelem, amely eltávolodott osztályállásponjtól, s nem teljesítette feladatát, mint a dolgozók vezetője, politikai vezére. a szovjetunió lenini kommunista pártja sikereinek gyökere, s valamennyi testvéri kommunista párt sikereinek biztosítója is a marxizmus-leninizmus elveihez, a forradalmi munkásosztály ügyéhez való rendithetetlen hűségben található - mutat rá a pravda.

minden korábbinál időszerűbb ma a kommunista kiáltványban megfogalmazott harci jelszó: világ proletárjai egyesüljete. az igazi kommunisták, a marxista-leninisták számára az internacionalista szolidaritás elvei szentek. a proletár, szocialista internacionalizmus elveinek következetes megvalósítása volt az egyik legfőbb tényezője a szovjetunió megalakulásának és sikeres fejlődésének is. /folyt./

fl/so éb

10.29 140383 1874

Nim

MS

--

sk0034 4 230 mtik1037

marx - pravda vezércikk /2. rész/

a marxista-leninista tudomány alapos elsajátítása, elméleti tételeinek helyes alkalmazása a gyakorlatban fontos feltétele annak, hogy sikerrel lehessen megoldani a fejlett szocializmus előtt álló nagy és bonyolult feladatokat. e feladatok közül a legfontosabbat azoknak az intézkedéseknek a végrehajtása jelenti, amelyek eredményeként még inkább kibontakozhatnak a szovjet gazdaságban rejlő óriási alkotóerők. ezeket az intézkedéseket, mint jurij andropov, az szkp kb főtitkára is megállapította, alaposan elő kell készíteni, és kidolgozásuk során mindig a szocialista gazdasági rendszer fejlődéstörvényeiből kell kiindulni - hangsúlyozza a pravda vezércikke.

fl/so éb

10.30 140383 0723

--

sk0035 4 230 mtik1038

ciszjordánia, gaza - tiltakozások

amman, 1983. március 13. /taszsz/ - ciszjordániában és a gaza-övezetben a palesztin lakosság sztrájkokkal, tüntetésekkel tiltakozik az izraeli hatóságok önkényes, erőszakos politikája ellen.

a ciszjordániai ramallah és el-bira városokban a kereskedők általános sztrájkba léptek, az arab lakosok elleni megtorlások megszüntetését követelve. az izraeli katonák erőszakkal, a bezárt üzletek záraitak feltörésével próbálják megtörni a sztrájkban részt vevő kereskedők és alkalmazottaik ellenállását. munkabeszüntetéssel tiltakoznak a tanárok is. izraeli katonák a hét végén egy iskolába behatolva tüzet nyitottak a tanulókra, és súlyosan megsebesítettek egy 12 éves palesztin fiút.

el-halil városban az izraeli megszállók az arab fiatalok tiltakozó akciói miatt elrendelték az egyetem és a műszaki szakközépiskola bezárását. a város közelében lévő palesztin menekülttábor izraeli csapatok zárták körül, és a tábor területén 24 órák kijárási tilalmat vezettek be. a tábor számos lakóját letartóztatták, a letartóztatottakat kihallgatják és kínzásoknak vetik alá.

Nim

MS

gazában izraeli katonák könnygáz-gránátot dobtak a tüntetőkre, akik azt követelték, hogy a megszálló hatóságok hagyjanak fel a palesztin lakosság elleni büntetőakciókkal és a muzulmán szent helyek meggyalázásával.

te hf ng

11.07 140383 1356

--

sk0036 4 230 mtik1039

usa-izrael-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója írja:

bejrut, 1983. március 14. /mti/ - pierre gemajel, a libanoni falangista párt vezetője, a köztársasági elnök apja arra számít, hogy „fontos elhatározás”, születik az amerikai, a libanoni és az izraeli külügyminiszter washingtoni tárgyalásain. a monday morning című bejruti hetilapnak adott interjújában annak a véleményének adott hangot, hogy philip habib amerikai megbízott „egy új rendezési formula, egy csapatkivonási menetrend birtokában”, tér vissza a térségbe.

libanoni hivatalos források szerint az amerikai fél már elkészítette a megállapodás tervezetét, amely három szakaszban irányozza elő az izraeli megszálló csapatok, illetve a szíriai és palesztin erők kivonását. a hónap második felére jelzett „jelentős fejlemény”, bekövetkezését azonban kérdésessé teszi, hogy izrael továbbra is elfogadhatatlan feltételekhez köti a megszállt libanoni területek kiürítését.

a begin-kormány - mint samir külügyminiszter kifejtette - ragaszkodik libanoni katonai jelenlétének fenntartásához, szoros izraeli-libanoni katonai együttműködés kialakításához, mert a libanoni hadsereg „nem lesz képes egyhamar az ország egész területének ellenőrzésére... libanon elveti az izraeli katonai jelenlét minden formáját, beleértve az állandó megfigyelő állomásokat és vegyes járőrök szervezését. hasonlóképpen elzárkózik a kapcsolatok normalizálása elől és elutasítja azt a követelést, hogy már a csapatkivonás előtt kössenek megállapodást a kereskedelmi és turisztikai együttműködésről, a határ megnyitásáról. végül azért nem lehet szó amerikai-libanoni-izraeli külügyminiszteri találkozásról, mert bejrut nem hagyja magát belerángatni egy új camp david-i folyamatba.

Nu
MSJ

a tisirin című damaszkuszi lap azzal vádolja az amerikai kormányt, hogy a camp david-ihez hasonló megállapodást próbál tető alá hozni a washingtonba áthelyezett hármastárgyalások révén. „szíriának törvényes joga, hogy minden eszközzel megakadályozzon minden olyan izraeli feltételt, amely veszélyezteti libanon biztonságát és szuverenitását”, - figyelmeztet a kommentár. az asz-szaura olyan amerikai-izraeli manővert lát a washingtoni tárgyalásokban, amely a libanoni félre gyakorolt nyomás fokozásával az izraeli feltételek elfogadtatására irányul. /folyt./

bz/ge éb

11.12 140383 2333

--

sk0037 4 230 mtik1040

usa-izrael-libanon /2.rész/

az amin gemajel libanoni államfő különmegbízottjaként washingtonban tartózkodó szaeb szalam volt miniszterelnök, a mohamedán vallási közösség elismert vezetője nemcsak mohamedán, hanem egyben arab fedezetet is kölcsönöz a tárgyalásokon képviselt libanoni álláspontnak. az an-nahar című bejruti lap értesülése szerint szaeb szalam elutazása előtt érintkezésbe lépett fahd szaud-arábiai királlyal, mubarak egyiptomi elnökkel és több helybéli vezetővel. a volt kormányfő washingtoni nimbuszát növeli, hogy jelentős közvetítő szerepet játszott a nyugat-bejrutban bekerített palesztin gerillák kivonásáról folytatott tavalyi tárgyalások idején.

bz/hn éb

11.14 140383 0699

Nu

MSJ

--

sk0038 4 230 mtik1041

jkszb kb - ribicsics /1. rész/

belgrád, 1983. március 14. /mti/ - marx elméletének elfogadásával a jugoszláv szocialista forradalom erőteljes eszközt kapott ahhoz, hogy elméletileg helyes megvilágításba helyezze a forradalom által megtett történelmi utat, annak jelenlegi helyzetét és jövőbeli történelmi távlatait - jelentette ki a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának hétfőn délelőtt belgrádban megkezdődött ülésén mitja ribicsics. a kb elnökségének elnöke volt a szónoka a tanácskozás első felének, amelynek során ünnepélyesen megemlékeztek karl marx halálának 100. évfordulójáról.

az előadó hangoztatta, hogy a jugoszláv kommunisták a gyakorlatban váltották valóra azt a marxi tanítást, amely szerint egy elmélet akkor materializálódik a tömegekben, ha a nép követeléseit fejezi ki. ez nyomta rá a bélyegét az egész jugoszláv munkásmozgalomra a háboru előtti időszakban, ez lelkesítette a népi felszabadító háboru hősiességét, és ez a jellemzője a jugoszláv szocialista öngazgatás fejlődésének. a jugoszláv munkásmozgalom a jövő esetleges próbatételeikor is marx, engels és lenin autentikus tanításaihoz és lényegi meghatározásaihoz fog fordulni - jelentette ki ribicsics.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ribicsics a marxizmus klasszikusai mellett tito, kardelj, bakarics és mások tanításaira is utalt, mint a jugoszláv forradalom marxista alapjaira. kijelentette, hogy a jugoszláv marxizmus elvetette a szocializmus terjesztésének sztálinista stratégiáját, és az el nem kötelezettség politikájával megteremtette a tömbök demokratikus jugoszláv alternatíváját. mint mondotta, a szocialista öngazgatás jugoszláv politikai rendszere a pártmonopólium és „a munkásosztály nevében történő”, uralkodás demokratikus alternatíváját jelenti. /folyt./

kd/so éb

11.27 140383 1856

Nw

1210

--

sk0039 4 230 mtik1042

jkszb kb - ribicsics /2.rész/

ribicsics azt mondta, hogy a tájékoztató iroda ismert határozata idején jugoszlávia ellen intézett támadás egyenértékű volt azzal, hogy nem ismerik el a jugoszláv forradalom nemzeti és más sajátosságait, amelyekkel szembeszállt az ideológiai dicsőítéssel és elvont „magasabb”, érdekekkel. nem létezhetnek konkrét és sajátos tartalmaktól, nemzeti jegyeiktől megfosztott érdekek - tette hozzá. a jugoszláv feltételek között a szocializmus hosszabb távú célja nem valamiféle „állami”, demokrácia megteremtése, hanem az állam funkcióinak társadalmasítása, az öngazgatás és az öngazgatású demokrácia fejlesztése - jelentette ki mitja ribicsics.

kd/hn éb

11.29 140383 0702

--

sk0040 4 230 mtik1043

tapasztalatcsere - bogomolov

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. március 14./mti/ - minél gazdagabb és sokszínűbb a közös tapasztalat, annál több lehetőség van arra, hogy a szocialista országok kidolgozzák az új társadalom építésével összefüggő, egyre nagyobb és egyre bonyolultabb feladatok megoldásának legjobb módszereit. ezt hangsúlyozza a pravdában megjelent cikkében oleg bogomolov akadémikus, a neves szovjet közgazdász.

a szovjet tudományos akadémia szocialista világrendszer gazdasági intézetének igazgatója rámutat arra, hogy a szocialista közösség közös tapasztalataihoz valamennyi ország hozzájárul, s ugyanakkor merít is azokból, átvéve a számára hasznos ismereteket és tanulságokat.

a szocialista építés, a gazdaság és az egész társadalmi élet irányítása kedvező tapasztalatainak cseréje ma fontos tartaléka a szocialista világrendszer további sikereinek. ezért hangzott el olyan nyomatékosan és nagy meggyőző erővel az szkp xxvi. kongresszusán az a felhívás, hogy tanulni kell egymástól, fel kell használni egymás tapasztalataiból mindazt, ami jó és előremutató, elkerülve ezzel a már elkövetett hibák megismétlődését - mutat rá bogomolov.

kl
14.20
kie

a létező szocializmus, annak gazdasági alapja és politikai felépítménye egy nagy országocsoport népei kollektív alkotómunkájának eredménye, ezen országok kormányzó marxista-leninista pártjai irányító és szervező tevékenységének gyümölcse. mint a szocialista országok gyakorlata is mutatja, minél fejlettebbé és bonyolultabbá válik ezeknek az országoknak egész társadalmi és különösen gazdasági élete, s minél nagyobb lesz a súlya a nemzetközi kapcsolatoknak a gazdasági életben, annál inkább nő a kommunista pártok szerepe a társadalmi és gazdasági fejlődés valamennyi területének irányításában. éppen ezért a nyolcvanas években rendkívül időszerű feladat minden testvérország számára, hogy tovább tökéletesítse a társadalom politikai szerkezetét, s tovább növelje a párt vezető szerepét.

fl/hi mj

13.47 140383 2018

--

sk0041 4 230 mtik1044 /pan/

marx és jenny muzeuma

berlin, 1983. március 11. /adn-mti/panoráma/ - milyen volt marx károly mint magánember? - ezt mutatja be az ndk-beli salzwedelben nyílt emlékkiállítás.

a jeetze folyó partján fekvő, műemlékekben gazdag városban a marx-család életét bemutató kiállítással emlékeznek meg a nagy gondolkodó halálának 100. évfordulójáról. a mindig változó kiállításnak helyt adó emlékmúzeum arról nevezetes, hogy itt látta meg a napvilágot 1814. február 14-én jenny von westphalen, marx felesége és harcostársa. a késői barokk stílusú épület - négy évvel helyreállítása után - most ismét harmonikusan illeszkedik bele a középkori, gótikus téglatemplomokkal körülvett városközpont képébe.

a múzeum valóságos kastély; 13 szobája, amelyeket a múlt századra jellemző stílusban rendeztek be, bepillantást nyújt marx és családja, valamint legközelebbi harcostársa, engels életébe és munkásságába.

a kiállítás dokumentumok, könyvek, kéziratok és korabeli fényképek segítségével mutatja be a marx és a westphalen-családot. a látogató megtudhatja például, hogy marx arisztokrata születésű felesége rendkívüli szépségű, kivételes szellemű és jellemű asszony volt. a „bákirálynőt”, „a legszebb trieri lányt”, jennyt ünnepezték s körülrajongták - mégis szakított arisztokrata

Adl
1420
Klo

környezetével, családjával s a nélkülözések között is vállalta üldözött férje sorsát. megkönnyítette marx életét azáltal, hogy megértette férje életművét s egyenrangú társává lett. „károly nappal azért dolgozik, hogy megkeresse a mindennapi kenyeret, éjszaka pedig azért, hogy megírassa gazdaságpolitikai művét”, - jegyezte fel egyszer jenny.

a „veszélyes forradalmárként”, hazájából több ízben is kiutasított marx és családja keményen viaskodott a nélkülözésekkel a párizsi, brüsszeli majd londoni emigrációban. engels önfeláldozó támogatása nélkül marx nem tudta volna folytatni munkásságát. lakókörnyezetük egészségtelen volta bizonyosan szerepet játszott abban, hogy a marx-házaspár három gyermekét is elvesztette.

számos kiállítási tárgy, dokumentum szól marx és engels, továbbá marx és a forradalmi költő, heine barátságáról.

az emlékkiállításához különböző rendezvények is kapcsolódnak: így például irodalmi és zenei programok, tudományos előadások; vendégjátékkal szerepel egyebek között a berliner theater.

marx és jenny von westphalen házasságának juniusban esedékes 140. évfordulójára újjáalakítják a múzeum körül húzódó kertet is. itt a tervek szerint hangversenyeket tartanak majd.

te fg bd

/terényi éva/

13.50 140383 2599

1425
Klo

--

kül

- 34 -

1983.03.14.

sk0042 1 230 mtik1050 /javítás a mtik 1014-re/

barbie

mai mtik1014sz. hírünk /barbie/ 1.bek.2.sorban a szöveg helyesen:

...Lyon város egykori g e s t a p o -főnöke...stb

áe lb

15.53 140383 0152

--

sk0043 4 230 mtik1048

tyihonov - jugoszláv nagykövet

moszkva, 1983. március 14. /mti/ - nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió miniszterelnöke hétfőn fogadta milojko drulovicot, jugoszlávia moszkvai nagykövetét. a találkozón a szovjet-jugoszláv kapcsolatok további fejlődésével és nyikolaj tyihonov küszöbönálló jugoszláviai látogatásával kapcsolatos kérdéseket vitatták meg.

fl/hn mj

15.53 140383 0420

--

sk0044 4 300 mtik1051

ciszjordánia, gaza

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 14. /mti/ - a hét végén a gazai-övezetre is áttért az izraeli megszállással szemben kibontakozott ciszjordániai tiltakozó megmozdulások hulláma. a megszálló csapatok vasárnap figyelmeztető lövésekkel és könnygázgránátokkal vetettek véget a gazai iszlám egyetemen rendezett tüntetésnek, melynek résztvevői a jeruzsálemi szentélyek elfoglalására tett szélsőséges zsidó kísérlet ellen tiltakoztak. több tüntetőt letartóztattak.

le

kül

- 35 -

1983.03.14.

hétfőn délelőtti hasonló módszerekkel oszlatták szét a rafah városban és a nuszeirati menekülttáborban lezajlott palesztin tüntetéseket. a tüntetők palesztin nemzeti zászlókkal, jasszer arafat fényképeivel vonultak fel és autógumikat égettek. a megszálló hatóságok mindkét településen kijárási tilalmat léptettek életbe.

a ciszjordániai ramallah és el-birah városokban az erőszakos katonai beavatkozás ellenére hétfőn is folytatódott a kereskedelmi és szolgáltatási dolgozók általános sztrájkja. egy izraeli katonai bíróság ramallahban nyolc havi börtönbüntetést és súlyos pénzbírságot szabott ki több palesztin fiatalra, akik kövekkel támadtak izraeli katonai és polgári járművekre.

a diáktüntetések megelőzése végett az izraeli megszálló hatóságok további intézkedésig felfüggesztették az oktatást a ciszjordániai iskolák többségében.

hétfőre virradóra a hadsereg által felfegyverzett izraeli telepések tüzet nyitottak a ciszjordániai dura falu leváltott polgármesterének a házára. csupán anyagi károk keletkeztek, személyi sérülés nem történt.

nablusz város egy részében és a hebron környéki négy palesztin menekülttáborban hétfőn is érvényben volt a kijárási tilalom. ezekben a táborokban legalább negyven személyt vettek őrizetbe.

a palesztin tüntetések új hullámát egyrészt a fegyveres izraeli telepések erőszakos akciói, másrészt a palesztinellenes camp david-i alkuért felelős carter volt amerikai elnök látogatása váltotta ki. a jerusalem post című izraeli lap szerint legalább a hónap végéig folytatódik és várhatóan március 30-án, a palesztin föld napján tetőzik a palesztin tiltakozó mozgalom. az al hamismar című izraeli lap rámutat: az elégedetlenség alapvető oka az, hogy a palesztin lakosság elutasítja a tizenhat éve tartó izraeli megszállást.

bz/dj mj

15.54 140383 2336

le

--

sk0045 4 230 mtik1052

karmal - kabuli találkozó

kabul, 1983. március 14. /taszsz/ - babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsa elnökségének elnöke vasárnap este fogadta a nép oldalára állt egykori ellenforradalmi vezetők kabuli tanácskozásának résztvevőit.

babrak karmal a találkozáson hangsúlyozta: az afgán nép, keményen küzdve azok ellen, akik a forradalmi hatalom ellen hadüzenet nélküli háborút indítottak, szilárdan hisz a végső győzelemben. felszólította a kabuli tanácskozás résztvevőit, hogy minden erejükkel harcoljanak afganisztán függetlenségének és szuverenitásának megvédéséért.

a tanácskozás küldötteit fogadta abdul kadir nemzetvédelmi miniszter is.

ml hf

15.55 140383 0761

-.-

sk0046 4 230 mtik1053

perui halálbrigád

lima, 1983. március 14. /pl/ - nyolc meggyilkolt perui újságíró ügyének vizsgálata nyomán a perui ellenzéki sajtó nyilvánosságra hozta, hogy a büntény egyik kulcsfigurája egész bandát irányított, amely rettegésben tartotta ayacucho tartomány egyes vidékeit.

az el observador című lap jelentése szerint a bandavezér, a szóban forgó fortunato gavián állt ugyanakkor uchuraccay hatósága élén is - vagyis éppen azt a települést vezette, ahol a gyilkosságokat január 26-án elkövették. a mintegy ötven fős banda tambo és san josé de secce települések környékén gyilkosságokkal és erőszakoskodással félemlítette meg a lakosságot, amihez a sendero luminoso /fényes ösvény/ szélsőbaloldali gerillaszervezet üldözése adott ürügyet.

de
17.00
kve

a helyi ellenzéki lapok szerint ayacucho tartomány rendőrparancsnokai elnézően kezelték a banda tevékenységét, amelyben a felforgatás elleni ,,piszkos háboru,, egyik módszerét látták.

a perui legfelsőbb bíróság letartóztatási parancsot adott ki fortunato gavián ellen, de - amint azt a bíróság elnöke, josé maria galvez vega közölte - a rendőrség nem hajtja végre az utasítást.

ta ai lb

15.56 140383 1165

-.-

sk0047 4 230 mtik1054

háborus bűnösök

washington, 1983. március 13. /taszsz/ - a reagan kormány alatt az amerikai hatóságok nem mutatnak érdeklődést a náci háborus bűnösök ügyeinek felderítése iránt. az igazságszolgáltatás előtt az amerikai hírszerzés segítségével elmenekült barbie ügye sem váltott ki semmiféle hivatalos amerikai reagálást - állapítja meg jevgenyij jegorovnak a szovjetszkaja rosszijaiban megjelent washingtoni jelentése.

az egyesült államokban élő náci háborus bűnösök számát csak kevesen ismerik, az amerikai központi hírszerző hivatal /cia/ és társszervezetei pedig továbbra is mélyen hallgatnak erről. ezek a szervezetek hozták át nem egy háborus bűnöst az egyesült államokba azzal a céllal, hogy később kémfeladatokra és felforgató akciókra használják fel őket.

az amerikai sajtóban időnként leleplező cikkek jelennek meg az egyesült államokban alkalmazott egykori nácikról. a hetvenes évek közepén a képviselőház illetékes albizottsága meghallgatásokat tartott. 80 háborus bűnös ügyét ki is vizsgálták, de csaknem valamennyien igen enyhe büntetéssel uszták meg. köztük a treblinkai haláltábor őrei, frank wallus egykori ss-tag, a gestapo ügynöke, czestochowa polgári lakosságának kiirtója, és karlis detlavs is, aki riga zsidó lakosságának legyilkolásában vett részt. háborítatlanul él az egyesült államokban az egykori horvát usztasa bábormány belügyminisztere is. az ő bűnlajstromát hatszázezer áldozat terheli, közvetlenül felelős 1239 ember meggyilkolásáért. amikor felmerült az egyesült államokból való kitoloncolásának kérdése, a john birch társaság nevű amerikai szélsőjobboldali szervezet tagjai vették védelmükbe.

de

17.00
kve

toronto, 1983. március 14. /ap/ - több mint száz, kanadában élő náci háborús bűnös ügyében folytatnak vizsgálatot a hatóságok - jelentette be vasárnap torontóban robert kaplan szövetségi főügyész.

a vizsgálatok többségét más országok hatóságainak felkérésére rendelték el.

a torontói helmut rauca ügyére kitérve kaplan közölte, hogy az ottawai szövetségi kormány a legfelsőbb bíróságig is elmegy kiadatása érdekében. a több mint tízezer litván zsidó elpusztításáért felelős rauca kiadatását az nszk kérésére a múlt év őszén rendelték el, az ontarioi fellebviteli bíróság azonban felüggesztette az ítéletet.

to hf lb

15.57 140383 2292

--

sk0048 4 230 mtik1055

husszein

aczell endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. március 14. /mti/ - a - hivatalos közlés szerint - gyengélkedő ii. hasszán marokkói király helyett husszein, jordániai uralkodó vezeti március 18-án az arab liga küldöttségét londonba.

a látogatás körüli diplomáciai bonyodalmak hosszú sorozatában ez a legutolsó, egyszermind a legérdekesebb fejlemény.

a brit fővárosban nem szükségképpen adnak hitelt a hasszán betegségéről szóló bejelentésnek - inkább a „diplomáciai, jelzővel kiegészülve vélük hihetőnek. a marokkói diplomácia ugyanis mind a mai napig nem volt képes alkalmas palesztin képviselőt találni a küldöttségbe, olyasvalakit, aki az arab liga és a brit kormány igényeinek /,, ne legyen pfsz-tisztviselő,,/ egyaránt megfelelt volna.

a palesztin delegátus kijelölése most már husszein király feladata. az ügy jelentőségét érzékelteti, hogy a jordániai uralkodó, akit hagyományosan szoros kapcsolatok fűznek a brit kormányhoz, lemondta pertini olasz köztársasági elnök ammanba tervezett látogatását, amely a liga-látogatással egyidőben lett volna esedékes.

14.00
Kc'

husszein szerepvállalásának figyelmet érdemlő politikai összefüggései vannak. a király - egy, a the washington post-ban közölt shultz-interjú formájában - épp most kapott újabb felkérést az egyesült államoktól, csatlakozzék, „a kibővített camp david-i tárgyalásokhoz,,. egy ilyen lépést viszont nehéz volna forma szerint összeegyeztetni az arab liga mandátumával, amely a fezi csucsértekezlet határozatainak ismertetésére és magyarázatára szól s amelynek még érintőleg sincs köze camp david-hez. a különalkut a liga elvetette - másszóval husszeinek nehéz lenne a liga nevében úgy tárgyalni, hogy közben épp shultz felhívásának készül eleget tenni. ennek a dilemmának az erejét gyöngíti, hogy amíg az izraeliek ki nem vonulnak libanonból, a jordániai uralkodó számára szóba sem jöhetnek közvetett tárgyalások izraellel.

ae/hn ki

15.58 140383 1962

--

sk0049 4 230 mtik1056

szovjet műhold

moszkva, 1983. március 14. /taszsz/ - a műholdas tv-közvetítési rendszerek fejlesztési programjának megfelelően a szovjetunióban március 12-én ekran jelzésű távközlési mesterséges holdat bocsátottak fel.

a szputnyik fedélzeti visszajátszó reléberendezése a szovjet központi televíziós program továbbítását teszi lehetővé a földi vevőállomás-hálózat antennáira.

a közel geostacionárius, földkörüli körpályára felbocsátott ekran pályaadatái a következők: a föld felszínétől mért távolsága 35619 kilométer, keringési ideje: 23 óra 48 perc, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge: 0,1 fok.

a távközlési műholdon felállított berendezések megfelelően működnek.

ág ai

15.58 140383 0727

14.00
Kc'

--

sk0050 4 230 mtik1057

rövid hírek

kodály kórusverseny finnországban

helsinki, 1983. március 14. /mti/ - kodály zoltán születésének 100. évfordulója alkalmából helsinki szombaton került sor a finnországi kodály-kórusverseny döntőjére. a helsinki magyar kulturális és tudományos központ valamint a finn kórusok szövetsége közös szervezésében meghirdetett versenyen 18 gyermek- ifjúsági- és vegyeskar vett részt. a döntőbe jutottak közül az oului madetoja és a helsinki jubilate kórusok kaptak meghívást az 1984-es debreceni kórusfesztiválra.

castro - hazatérés

havanna, 1983. március 14. /mti/ - fidel castro, a kubai államtanács elnöke, miniszterelnök vasárnap hazaérkezett havannába. a kubai államfő az el nem kötelezett országok új-delhiben tartott vii. csúcstalálóján vett részt, majd rövid munkalátogatást tett a német demokratikus köztársaságban.

jemeni - sziriai kp találkozó

aden, 1983. március 14. /taszsz/ - közel-keleti kérdésekről és a kétoldalú kapcsolatokról kezdett adenben tanácskozást a jemeni szocialista párt és a sziriai kommunista párt küldöttsége. a jemeni pártdelegáció élén abdelgani abdelkader, a jszp kb pb tagja, a kb titkára áll, a sziriai vendégeket pedig juszef fejszál, a sziriai kp kb pb tagja, a kb főtitkárának helyettese vezeti.

nimeri dél-koreában

szöul, 1983. március 14. /upi/ - gaafar nimeri szudáni elnök hétfőn négy napos hivatalos látogatásra szöulba érkezett, hogy országa és dél-korea kapcsolatainak erősítéséről tárgyaljon. nimerit a repülőtéren cson tu hvan államfő fogadta. a két politikus kedden kezdi meg tárgyalásait.

panamai hajó

szingapur, 1983. március 14. /reuter/ - kigyulladt egy panamai hajó az indiai-óceánon, sri lanka partjaitól délkeletre. a tizenkét tagú személyzet idejében el tudta hagyni a 4909 tonnás vízi járművet, s egy másik teherhajó fedélzetére vette a tengerészeket.

gáti gó ta hg ai

15.59

140383 1911

ed

17.00

ke

--

sk0051 4 230 mtik1058

jkszb kb - tájékoztatás

belgrád, 1983. március 14. /mti/ - kategórikusan elutasítjuk azokat az állításokat, amelyek szerint a jkszb összeütközésbe került volna a sajtóval és annak ellenőrzését akarná. azt azonban nem tagadjuk, hogy a jkszb és a jugoszláv társadalom valamennyi szervezett szocialista erői határozottan fellépnek minden olyan kísérlet ellen, amely a tájékoztatási eszközöket a testvériség és az egység aláásására, a szocialista forradalom vívmányai elleni támadásokra próbálja felhasználni - jelentette ki a kb-ülés elé terjesztett vitaindító beszámolóban dimcse belovszki, a jkszb kb elnökségének tagja.

belovszki méltatta a jugoszláv újságírás és tájékoztatási rendszer egészében vett magas színvonalát, hangoztatva, hogy az országra, az eredményekre és a gyengeségekre egyaránt vonatkozó teljes igazság a tájékoztatás legerősebb fegyvere, az igazság közlésére vonatkozó szabadság azonban nem jelentheti a valótlanosságok terjesztéséhez való jogot. ezzel összefüggésben kitért arra, hogy az utóbbi hónapokban a szocialistaellenes és öngazgatásellenes erők a közvélemény megnyerésére irányuló próbálkozásaikban a bíráló ürügyén tulajdonképpen az elért eredmények egészét igyekeznek megkérdőjelezni, nemzeti gyűlöletet próbálnak szítani. semmiféle türelemnek nincs helye a nacionalizmus iránt, mivel az ilyen szocialistaellenes magatartás a jugoszláv társadalom alapérdekeit és elkötelezettségét veszélyezteti - hangoztatta belovszki. a tájékoztatásban mutatkozó eszmei torzulások kapcsán az előadó rámutatott a jkszb, a szerkesztőségekben dolgozó kommunisták szerepére és felelősségére, a párt tájékoztatással kapcsolatos munkájában megnyilvánuló hiányosságokra.

„az alkotó újságírás mellett vagyunk, sikraszállunk az újságírók autonómiájáért és felelősségéért, akik jugoszlávia más dolgozóival és polgáraival együtt a haladás elveihez tartják magukat és ebben a szellemben bírálják mindazt, ami az előrelépés útjában áll,, - jelentette ki dimcse belovszki.

belovszki nem kellőképpen megszervezettnek és alapjában véve defenzívnek minősítette jugoszlávia külföldre irányuló tájékoztatási-propaganda tevékenységét, hozzátéve: „jugoszlávia nemzetközi pozíciója természetesen nem függ a külföldi sajtó egyes kommentárjaitól vagy vezércikkeitől, és azok nem is képesek befolyásolni országunk orientációját,,.

kd/hi ki

16.08 140383 2362

AL

17.00

ke

--

sk0052 3 230 mtik1059

psoe kongresszus

madrid, 1983. március 15. /taszsz/efe/afp/ - három napos, szervezeti kérdésekkel foglalkozó konferenciát tartott a hét végén a spanyol szocialista munkáspárt. a küldöttek foglalkoztak a tagok felvételével, jogaikkal és kötelességeikkel, a párt föderációs szerkezetével, a kongresszusok előkészítésével és lebonyolításával, valamint a rajtuk való képviselői kérdéssel.

a konferencia - a baloldal kezdeményezésére - döntést hozott arról, hogy ezentul elismerik a párton belüli irányzatok létezési jogát. ezek képviselhetik magukat a vezető szervezetekben, de nem hozhatnak létre saját irányító szervezetet, s nem bírálhatják a párt vezetése által már jóváhagyott határozatokat.

a spanyol lapok általános benyomása az, hogy a konferencia feszültségekkel kezdődött, de végül is győztesek és vesztesek nélkül ért véget. a párt balszárnyán elhelyezkedő, „kritikainak”, nevezett irányzat vezetői, pablo castellanos és luis gomez llorente szerint a konferencia a párt javára vált, s az megerősödve került ki a vitákból.

ta ai lb
17.16 140383 1068

--

sk0053 3 230 mtik1061

genscher a két német állam viszonyáról

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 14. /mti/ - a két német állam viszonya szempontjából hasznos lenne, ha erich honecker, az ndk államtanácsának elnöke, még az idén ellátogatná az nszk-ba - jelentette ki hétfőn hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter.

genscher kívánatosnak nevezte, hogy az nszk és az ndk felelős vezetőinek találkozóit szakszerűen, alaposan készítsék elő és folytassák le, s hogy e találkozók ténye ne jelentsen semmilyen „különlegességet”, az nszk alkotmánya még számos, ki nem aknázott lehetőséget kínál a két német állam viszonyának folyamatos fejlesztésére - hangoztatta genscher.

fi
17.16
Kue

a nyugatnémet kormány politikájának arra kell irányulnia, hogy az nszk és az ndk közös felelősséggel járuljon hozzá az európai béke biztosításához - mondta az nszk külügyminisztere, hozzátéve: a jelenlegi helyzetben az a legfontosabb, hogy gondosan ápolják a két német állam kapcsolatait.

genscher - erich honecker egy nappal korábbi, lipcsei nyilatkozatára hivatkozva - azt a meggyőződését fogalmazta meg, hogy az ndk vezetése is érdekelt a kapcsolatok fejlesztésében, a keresztényliberális kormánnyal való párbeszéd folytatásában.

kohl kancellár nevében genscherhez hasonló szellemben nyilatkozott hétfőn a bonni kormány szóvivője is.

fkj/hn ki

17.17 140383 1391

--

sk0054 3 230 mtik1062

barbie - 2.

párizs, 1983. március 14. /mti/ - klaus barbie semmire sem akar emlékezni és minden vádpontot tagad - ez derült ki a „lyoni hóhér”, első kihallgatásán. christian riss vizsgálóbíró február végén hallgatta ki először barbiet s a le progrès című lyoni lap most részleteket közöl e kihallgatás jegyzőkönyvéből. eszerint barbie kijelentette: nem volt tudomása arról, hogy mi történik a koncentrációs táborokban s ő maga nem vett részt a lyoni zsidók deportálásában, a deportálási ügyeket szerinte a wehrmacht vasuti osztálya intézte. barbie nem emlékszik arra, hogy kihallgatás közben bárkit is megkínzott volna s azt is tagadta, hogy parancsokat adott volna kivégzésekre.

barbiet, akit első kihallgatása után sérv miatt megoperáltak, a sikeres műtét után a hét végén ismét visszaszállították a lyoni st.joseph börtönbe.

ds/hi ki

17.18 140383 0863

fi
17.18
Kue

--

sk0055 3 230 mtik1063

francia községtanácsi választások - 1.rész

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 14. /mti/ - a baloldal feltartóztatta a jobboldal rohamát s ha teret is veszett, korántsem olyan mértékben, mint azt az első forduló eredménye után várni lehetett, - ez a kép bontakozik ki a francia községtanácsi választások vasárnap tartott második fordulóján. a baloldali pártok vezetői egyöntetűen hangsúlyozták: bár a jobboldal frontáttörését megakadályozták, a választási eredmény olyan figyelmeztetést jelent, amelyet meg kell szivlelni.

a helyi választások országos politikai jelentőségének lemerésénél franciaországban elsősorban a 30.000 lakosnál nagyobb városok eredményeit veszik figyelembe. a baloldal pártjai e városok többségében, 120 városban megőrizték vezető pozíciójukat, 100 városban, valamint párizsban a jobboldal szerezte meg a többséget. az 1977-ben tartott utolsó községtanácsi választások eredményéhez képest a baloldal most 31 városban veszítette el a többséget, egyet viszont elhódított a jobboldaltól. 1977-ben a baloldal 61 várost hódított el a jobboldaltól s ezeknek felét sikerült megtartania.

a jobboldal az első forduló eredményei alapján ennél jóval nagyobb sikerre, 40-50 város visszahódítására számított, továbbá arra, hogy a kormány több tagja is kudarcot szenved a második fordulóban. az első forduló eredményei alapján ugyanis jónéhány városban a kormány tagjai által vezetett listák veszélyes helyzetbe kerültek s különösen marseille-ben és belfortban látszott valószínűnek, hogy defferre belügyminiszter és chevènement ipari és kutatásügyi miniszter alulmarad a jobboldallal szemben. a jobboldal által remélt „földcsuszamlás”, azonban nem következett be, - a baloldalnak sikerült korlátozni veszteségeit, több veszélyeztetett pozícióját megőrizni s valamennyi miniszter, aki a második fordulóban indult, győzelemre tudta vinni a baloldal listáit.

L. d. llam

a jobboldali rohamnak némi veszteségek árán történt feltartóztatásában nagy szerepet játszott, hogy a második fordulóban a baloldal általában jobban tudta mozgósítani választóit, mint az első fordulóban. ez a mozgósítás azonban nem volt mindenütt egyenletes s több várost azért veszítettek el, mert a szocialista választók nem tartották be a „baloldali fegyelmet”, /folyt./

ds/dj ki

17.19 140383 2328

Fi
17.19
K.

--

sk0056 4 230 mtik1064

francia községtanácsi választások /2.rész/

néhány városban, ahol az első fordulón a kommunisták és szocialisták külön listákon indultak, s csak a második fordulóra egyesítették erőiket, a kommunisták vezette közös listára esett szavazatok száma alatta maradt az első fordulón a két párt listáira külön-külön leadott szavazatok összegének. az fkp 16, a szocialista párt 15 várost veszített, de az elvesztett városok jelentőségét tekintve az fkp érzékenyebb veszteséget szenvedett, mert több fontos nagyvárosban, - így st. étienneben, nimesben, reimsben, ahol eddig kommunista polgármesterek voltak, elvesztette korábbi vezető pozícióját.

a baloldali pártok vezetői nyilatkozataikban egyrészt azt emelték ki, hogy a baloldal a második fordulón meg tudta törni a jobboldal rohamának lendületét s így megakadályozta a jobboldalt kitűzött célja elérésében, másrészt arra is rámutattak, hogy a választási eredmény figyelmeztetést jelent a baloldal számára. georges marchais, az fkp főtitkára hangsúlyozta: a jobboldalnak nem sikerült revansot vennie 1981-es vereségéért s olyan nagymértékű előretörést elérnie, amelynek alapján kétségbe akarta vonni a kormány legitimitását. a választás azonban komoly figyelmeztetés a baloldal számára, mert megmutatta, hogy elégedetlenség mutatkozik a lakosságban, tehát a baloldalnak határozottabb politikát kell folytatnia a munkanélküliség elleni harc és a dolgozók vásárlóerejének fenntartása terén.

marchais továbbá kijelentette: az fkp az 1981-ben kötött kormányzati szerződés alapján vesz részt a kormányban s annak a politikának a folytatása mellett foglal állást, amelyet akkor a franciák többsége választott. a mostani figyelmeztetést a baloldal minden pártjának meg kell szivlelnie s nem szabad megengedni, hogy a kormány politikájának vonala jobboldali irányban tolódjék el, mint ezt most az ellenzék vezetői követelik. jó baloldali politikát kell folytatni s még nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a problémák megoldására.

lionel jospin, a szocialista párt első titkára hangsúlyozta: a második forduló kedvezőbb eredményei nem feledtethetik az első forduló figyelmeztetését s a baloldal pártjainak és a kormánynak le kell vonniuk a tanulságokat. a gazdasági egyensúly helyreállítására irányuló erőfeszítések közben sem szabad lemondani a szociális igazságosságról. /folyt./

ds/dj ki

17.19 140383 2360

Fi

--

sk0057 4 230 mtik1065

francia községtanácsi választások /3.rész/

mitterrand elnök hétfőn délelőtti kétórás tanácskozást folytatott mauroy miniszterelnökkel. a miniszterelnök a megbeszélés után nem nyilatkozott. a párizsi kommentátorok hétfőn azt jósolják, hogy a közeljövőben valószínűleg sor kerül a kormány átalakítására s a 44 tagú kabinetet „ütőképesebb méretűre”, szűkítik majd le.

x x x

a választási eredményt az egyes pártok között aszerint lehet felbontani, hogy hány polgármesteri pozíciót szereztek s az egyes városokban melyik párt képviselője vezette a baloldalt, illetve a jobboldal közös listáit. eszerint a kétszázhusz 30.000 lakosnál nagyobb városban /párizst nem számítva/ a polgármesteri pozíciók a következőképpen oszlanak meg az egyes pártok között:

szocialista párt: 61, fkp: 57, baloldali radikálisok: 2, rpr: 43, udf: 41, különböző más jobboldali csoportok: 16. a baloldal összesen 120, a jobboldal 100 nagyobb vidéki városban szerezte meg a városi tanácsban a többséget. párizsnak mind a husz kerületében a jobboldal győzött, így párizs polgármestere továbbra is jacques chirac, az rpr elnöke marad.

ds/dj ki
17.22 140383 1196

--

sk0058 4 230 mtik1066

angolai külügyminiszter

dakar, 1983. március 14. /taszsz/ - az angolai népi köztársaság kül- és belpolitikájában továbbra is a marxizmus-leninizmus elméletéhez tartja magát - jelentette ki paulo teixeira jorge angolai külügyminiszter az afrique nouvelle című szenegáli hetilapnak adott nyilatkozatában.

a népi angola - hangoztatta a külügyminiszter - a dél-afrikai fajüldöző rendszer elszánt ellensége, soha nem létesít vele sem diplomáciai, sem kereskedelmi kapcsolatokat. angola az afrikai nemzeti kongresszust /anc/ támogatja abban a harcban, amelynek célja, hogy a hatalom dél-afrikában a többség kezébe kerüljön.

fi

az angolai diplomácia vezetője azzal vádolta az egyesült államokat és az ugynevezett közvetítők csoportjába tömörült nyugati hatalmakat, hogy szándékosan elodázzák namibia függetlenségének megadását. a nagyhatalmak ellenállása miatt az ENSZ 1964-ben létrehozott namibia tanácsa nem tudta teljesíteni azt a feladatát, hogy biztosítsa a térség népének függetlenségét.

az angolai külügyminiszter határozottan elítélte washington és az utasításaira cselekvő pretoria törekvését, hogy a namibiai függetlenség megadását a kubai csapatoknak angolából való kivonásától tegye függővé. az „összekapcsolásos”, politika alkalmazása egyáltalán nem oldja meg a problémákat - hangsúlyozta paulo teixeira jorge. ennek a manővernek az a célja, hogy megtévessze a nemzetközi közvéleményt.

hg tj fn

17.36 140383 1439

--

sk0059 4 230 mtik1067

ausztrália - hadihajó-eladás

canberra, 1983. március 14. /reuter/ - a hónap elején hatalomra került ausztrál munkáspárti kormány elrendelte, hogy adják el az ország egyetlen repülőgép-anyahajóját, egyszersmind bejelentette, hogy nem áll szándékában újat vásárolni vagy bérelni.

mint gordon scholes hadügyminiszter közölte, kormánya azért döntött így, mert új hadihajó vásárlása igen költséges lenne. a miniszter azt is kijelentette, hogy a harmincesztendő melbourne repülőgép-anyahajót a legjobb árajánlat előterjesztőjének kell eladni, valószínűleg hulladékként.

a most megbukott fraser-kormány tavaly még azt tervezte, hogy 400 millió dollárért megvásárolja az angol invincible repülőgép-anyahajót, de az üzlet nem jött létre, mert a hajóra szüksége volt nagy-britanniának a falklandi háborúban.

bob hawke miniszterelnök még választási kampánya idején jelezte, hogy kormánya nem költ 1,2 milliárd dollárt új anyahajóra.

km tj fn

17.47 140383 0972

fi

--

sk0060 4 230 mtik2001

usa - ágyunaszád-diplomácia

washington, 1983. március 14./mti/ - hatvan hadgyakorlatot tart idén az amerikai hadsereg más országok területén - állapítja meg a the washington post abból az alkalomból, hogy dél-koreában kezdetét vette a team spirit-83 fedőnevű gyakorlat, amelyen nem kevesebb, mint 70 ezer amerikai, 118 ezer dél-koreai és az amerikai haditengerészet mintegy harminc hajója vesz részt.

a karib-tenger térségében ezzel egyidejűleg 36 hajóból, köztük három repülőgépanyahajóból álló amerikai flottát vonnak össze. a flottához brit és holland hajók is csatlakoznak, s a következő három hétben a térség az utóbbi évek legnagyobb haditengerészeti manőverének színtere lesz.

közép-amerika az elmúlt hetekben az amerikai katonai tevékenység egyik központjává vált. washington a salvadori katonai tanácsadók számának növelését tervezi. a múlt héten jelentették be, hogy új radar-állomást építenek hondurasban a nicaraguai határon. februárban a nicaraguában megtartott amerikai-hondurasi közös hadgyakorlat résztvevői tíz mérföldre közelítették meg a nicaraguai határt. ezt követően 9000 amerikai katona ,,a panama-csatorna védelmét,, gyakorolta.

a külföldi hadgyakorlatok a the washington post szerint nem jelentenek újtonságot az egyesült államok nemzetközi magatartásában. a reagan-kormányzat azonban fokozott mértékben használ fel katonai eszközöket aktuális politikai céljainak alátámasztására. a legutóbbi ilyen eset szintén februárban volt, amikor libia állítólagos szudán elleni tervei ürügyén a nimitz repülőgépanyahajót vezényelték az észak-afrikai partokhoz és négy awacs felderítő gépet küldtek sürgősen egyiptomba.

az amerikai flottafelvonulások üteme aligha lassul a jövőben, mondják az amerikai lap által megkérdezett katonai szakértők. mint egyikük kijelentette: ,,nem azért költjük ezt a sok pénzt a hadseregbe, hogy aztán minden a raktárban maradjon,,.

br/hn

17.48

140383 1930

Fi

--

sk0061 4 230 mtik2002

angolai-amerikai megbeszélések párizsban

párizs, 1983. március 14./mti/dpa/ - angolai-amerikai megbeszélések kezdődtek hétfőn párizsban a namibiai kérdésről - jelentette az afp és a dpa a francia fővárosból diplomáciai forrásokra hivatkozva. az angolai küldöttséget manuel alexandre duarte rodrigues belügyminiszter, az amerikai küldöttséget frank wisner afrikai ügyekben illetékes külügyi államtitkár-helyettes vezeti.

a két delegáció ez alkalommal immár harmadszor találkozik egy éven belül. az egyesült államok, franciaországgal az nszk-val és kanadával együtt, tagja annak a nyugati ,,összekötő,, csoportnak, amely a namibiai kérdésben próbál közvetíteni.

a mostani megbeszélésekről sem az angolai, sem az amerikai nagykövetség nem adott felvilágosítást.

ds/hi km ki

18.00

140383 0804

--

sk0062 1 230 mtik2003

kohl- interju

washington, 1983. március 14. /upi/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár a the washington postnak adott nyilatkozatában azt a véleményét fejezte ki, hogy ronald reagan amerikai elnöknek közbülső megállapodást kellene keresnie a közepes-hatótávolságu atomfegyverekről szóló genfi értekezleten a tárgyalások előmozdítására. úgy vélekedett, hogy a nyugatnémet keresztény pártok múlt heti győzelme nem csökkenti annak szükségességét, hogy haladást könyveljenek el a szovjet-amerikai megbeszéléseken.

kohl az interjuban azt mondta, hogy ,,itt az idő új javaslatok megtételére, ami nem azt jelenti, hogy le kell mondanunk a nullaváltozatról, mint végső megoldásról,,.

helmut kohl nyugatnémet kancellár a német szociáldemokrata párt elmúlt hónapokbeli tartós nyomásának hatása alatt szólította fel ronald reagan amerikai elnököt a the washington postnak adott interjújában, hogy az amerikai kormány tegyen javaslatot közbülső megoldásra az európai közep-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról

Fi

folyó genfi tárgyalásokon, - jelentette ki hétfőn karsten voigt, az spd parlamenti frakciójának külpolitikai szakértője.

az mti bonni tudósítójának jelentése szerint a szociáldemokrata politikus közölte: pártja változatlanul követeli, hogy az amerikai fél a korábbi szovjet javaslatokra haladéktalanul terjesszen elő megfelelő ellenjavaslatot, mivel őszig kompromisszumos megoldást kell elérni genfben, s a rendelkezésre álló idő egyre kevesebb.

az spd, mint ellenzéki párt is, azt tekinti legfőbb céljának, hogy „feleslegessé”, tegye az amerikai rakéták nszk-beli telepítését, ezért éberrel ellenőrizni fogjuk a kohl-kormány politikáját, - mondta karsten voigt.

fkj/jp fn

18.20 140383 1718

--

sk0063 4 230 mtik2004

csao ce-jang

peking, 1983. március 14. /mti/ - kina hétfőn bírálta azt, hogy az új ausztrál kormány ismét segítséget kíván nyújtani vietnamnak. csao ce-jang kormányfő az ausztrál the age című lap küldöttségét fogadva azt mondta, hogy a segítségnyújtás felújítása „nem fogja elérni célját, még ha emberiességi megfontolások is motiválják,,. csao ce-jang közvetve sürgette az ausztrál kormányt, hogy vietnammal szemben ne változtasson az eddigi politikán.

a kínai kormányfő bejelentette, hogy áprilisban ausztráliába látogat, ezzel szemben - legalábbis a jelen pillanatban - nincs szó arról, hogy az idén az egyesült államokba is elutazna. mint ismeretes, shultz amerikai külügyminiszter februárban megújította a csao ce-jangnak szóló meghívást, s washingtonban már a látogatás időpontját is - június, vagy szeptember - közölték. pekingben azonban elhatárolták magukat a közléstől. a kínai fővárosban sokan úgy vélik, hogy a jelen körülmények között nincs sok esély a kínai kormányfő idei amerikai utazására. csao ce-jang hétfőn is megerősítette, hogy kina elégedetlen a kínai-amerikai viszony mostani szakaszával, a legfőbb akadály: tajvan.

nc/th ki

18.23 140383 1176

fc

--

sk0064 4 230 mtik2005

marx - évforduló - visszhangok

prága

prága, 1983. március 14. /taszsz/ - marx születésének 165. és halálának 100. évfordulója alkalmából a nagy gondolkodó munkásságát méltató nyilatkozatot adott ki csehszlovákia kommunista pártjának központi bizottsága. az évfordulón tudományos konferencia nyílt meg hétfőn prágában.

moszkvai kiállítás

moszkva, 1983. március 14. /mti/ - marx károly születésének 165. és halálának 100. évfordulója alkalmából hétfőn kiállítás nyílt moszkvában. a moszkvai városi pártbizottság és az szkp kb mellett működő marxizmus-leninizmus intézet által szervezett kiállításon több száz fényképfelvétel, képzőművészeti alkotás mutatja be marx életét, munkásságát. nagy számban kaptak helyet a kiállításon marx műveinek idegen nyelvű kiadásai is.

marx-évforduló - varsó

varsó, 1983. március 14. /mti/ - marx károly halálának 100. évfordulójáról találkozókon, szemináriumokon, tudományos ülészekon emlékeztek meg hétfőn szerte lengyelországban. a tudományos szocializmus megalkotójának, a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom szervezőjének és vezetőjének emlékére a varsói lenin muzeumban kiállítás nyílt „marx károly és életműve,, címmel.

tu-fl-kn tj fn

18.42 140383 1229

fc

--

sk0065 4 230 mtik2006

rövid hírek

kairó, 1983.március 14./mti/ - nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a kairói egyetemen dr. gáti ferenc, a magyar tudományos akadémia talajtani és agrokémiai intézetének munkatársa a magyar talajjavításai módszerekről.

hasek - centenáriumi kiállítás

prága, 1983.március 14./mti/ - jaroslav hasek életéről és munkásságáról kiállítás nyílt hétfőn prágában a nagy cseh satirikus író születésének 100. évfordulója alkalmából. a centenáriumi emlékkiállítás hasekről, barátairól és világhírű műve, a svejk alakjainak mintául szolgáló személyekről egész sor olyan dokumentumot is bemutat, amelyek eddig még nem szerepeltek nyilvánosság előtt.

habbas - elutazás prágából

prága, 1983.március 14./mti/ - george habbas, a népi front palesztina felszabadításáért főtitkára hétfőn befejezte csehszlovákiában tett csaknem egyhetes látogatását, és elutazott prágából. a főtitkár többek között megbeszéléseket tartott vasil bilakkal, a cskp kb elnökségének tagjával, a kb titkárával.

rendbontások - közlemény

varsó, 1983.március 14./mti/ - vasárnap lengyelországban gdanskban, varsóban, wroclawban és kaliszban kísérletek történtek párszáz főnyi illegális gyűlések és felvonulások szervezésére - jelentette hétfőn kora este a pap hírügynökség. az akciókba mind a négy városban templomi misékről távozó embereket igyekeztek bevonni a szervezők. mind a négy esetben az egybegyűltek többsége a rendfenntartó erők felhívására szétszözlött. azokat, akik nem engedelmesskedtek a felszólításnak, a hatóságok őrizetbe vették.

bolgár repülőgép-eltérítési kísérlet

szófia, 1983. március 14. /mti/ - repülőgép-eltérítési kísérletet akadályoztak meg a bolgár belügyi és repülésbiztonsági szervek. a balkan légitársaság szófia-várna vonalán közlekedő menetrendszerű járatát március 7-én a repülőgépen utazó négy bolgár állampolgár erőszakkal megkísérelte eltéríteni eredeti útvonalától. a belügyi és a repülésbiztonsági szervek gyors közbeavatkozásának és

fi

helyzetfelismerésének köszönhetően a repülőgép-eltérítést megakadályozták. az akció során az egyik gépet eltérítették, aki az utaskísérő életére tört, ártalmatlanná tették. a további három légikalózt letartóztatták.

pk/sn/kn/hi ék/jp tj fn

18.53 140383 2250

-.-

sk0066 4 230 mtik2007

nszk - koalíciós tárgyalások - strauss

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 14. /mti/ - franz josef strauss, a német keresztényszociális unió /csu/ elnöke, bajor miniszterelnök, hétfőn münchenben közzétett nyilatkozatában bejelentette: tagja kíván lenni az új nyugatnémet kormányának.

a nyilatkozat szerint „a csu egyhangú és magától értetődő meggyőződése, hogy a második legerősebb koalíciós párt elnöke igényt tart a kormányban való munkára és felelősségre,,.

strauss pár órával azelőtt jelentette be igényét a kormánytagságra, hogy hétfőn este - egyelőre az álláspontok tisztázására - bonnban összeült a cdu helmut kohl és a csu strauss vezette tárgyaló küldöttsége. váratlan huzásával a csu nyilvánvalóan nehéz helyzetbe hozta kohl kancellárt, ugyanis jelezte: „jogos,, személyi igényeinek kielégítésére most a kormányfőtől vár megfelelő ajánlatot.

bonnban nem tartják kizártnak, hogy a hivatalosan szerdán vagy csütörtökön megkezdődő koalíciós tárgyalások akár két hétig is eltarthatnak, mivel kohl sem a külügyi, sem a pénzügyminiszteri tárcát nem akarja felajánlani staussnak. az előbbi hans-dietrich gennschernek, az fdp elnökének, az utóbbit gerhard stoltenbergnek, a cdu elnökhelyettesének akarja ugyanis fenntartani.

a dpa nyugatnémet hírügynökség hétfői jelentése szerint bonni kormánykörök elrendelték annak tisztázását, hogy otto lambsdorff szabaddemokrata gazdasági miniszter tagja lehet-e az új kormány, mivel jelenleg nyomozati eljárás folyik ellene a flick-konzern korrupciós botrányával kapcsolatban.

fkj/th ki

18.55 140383 1621

fi

-.-

sk0067 4 230 mtik2008

usa - kubai tudományos kerekasztal

havanna, 1983. március 14. /mti/ - „az egyesült államok a nyolcvanas években,„ címmel nemzetközi tudományos kerekasztal-tanácskozás kezdődött hétfőn havannában. a háromnapos tanácskozás munkájában többek között amerikai, kubai, szovjet, mexikói és nicaraguai tudósok vesznek részt. az egyesült államok és kuba kapcsolatainak jelenlegi helyzetéről john ferch, az egyesült államok kubai érdekképviselői irodájának vezetője tart előadást.

gó tj fn

18.59 140383 0504

--

sk0068 4 230 mtik2009

brit kommunisták

london, 1983. március 14. /taszsz/ - az amerikai rakétatelepítés és a brit konzervatív kormány népellenes politikája ellen foglalt állást nagy-britannia kommunista pártjának végrehajtó bizottsága.

a párt vezető testületének ülésén a résztvevők rámutattak: meg kell teremteni a feltételeket a toryk hatalomból való eltávolításához. ehhez szükség van mindazon erők összefogásának erősítésére, amelyek szemben állnak a konzervatív kormány politikájával.

gerry cohen, a vb politikai bizottságának tagja leszögezte, hogy a brit kommunisták továbbra is megadnak minden támogatást a thatcher-kormány militarista törekvéseivel szemben fellépő társadalmi szervezeteknek, mindenekelött az amerikai rakéták nagy-britanniai telepítése ellen harcoló békemozgalmaknak. cohen hangsúlyozta azt is, hogy erélyes fellépésre van szükség a konzervatívok gazdaságpolitikája ellen.

km tj fn

19.04 140383 0917

F

--

sk0069 4 230 mtik2010

belgrád - török nagykövet

belgrád, 1983. március 14. /mti/ -hétfőn a jugoszláv fővárosból ankarába szállították galip balkarnak, az ellene belgrádban elkövetett merényletkor szerzett sérüléseibe belehalt török nagykövetnek holttestét. a belgrádi repülőtéren katonai tiszteletadással vettek búcsút tőle. a szertartáson milka planinc, a jugoszláv kormány elnöke méltatta a diplomata érdemeit, amelyeket a két ország kapcsolatainak fejlesztésében szerzett, élesen elítélte a terrorakciót. kiemelte azoknak a jugoszláv polgároknak a bátorságát is, akik önfeláldozóan megkísérelték elfogni a merénylőket, s eközben egyikük életét vesztette, ketten pedig megsebesültek a terroristák golyóitól.

időközben a jugoszláv fővárosban hivatalosan is vádat emeltek a két libanoni állampolgárságu merénylő ellen, akik közül a tűzharc során megsebesítettet súlyos állapota miatt még nem tudták kihallgatni. a szerb szocialista köztársaság büntető törvénykönyve a terroristák által elkövetett büntetett legkevesebb tíz év börtönbüntetést vagy halálbüntetést ír elő.

kd/jp ki

19.06 140383 1085

--

sk0070 4 230 mtik2011

gonzález sajtótájékoztatója

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. március 14. /mti/ - „az eltelt több mint száz nap új korszak kezdetét jelentette spanyolországban: fontos politikai, gazdasági döntések időszakát,„ - mondotta felipe gonzález, a spanyol miniszterelnök hétfőn délután nemzetközi sajtótájékoztatón számolt be a kormány hatalomra kerülése óta eltelt időszak munkájáról, eredményeiről. hangsúlyozta: a kabinet első számú politikai feladatként kezelte és kezeli a szociális és a gazdasági problémák megoldását.

azoknak válaszolva, akik átfogóbb reformokat sürgetnek, gonzález kifejtette: „nem hagyhatjuk figyelmen kívül a realitásokat. inkább megfontoltan haladunk, mint kapkodva. programunk négy évre szól, nem száz napra.“

F

nemzetközi kérdésekről szólva a spanyol kormányfő ismét hangsúlyozta, hogy spanyolország a nyugati szövetségi rendszerhez tartozik. gazdasági, társadalmi, katonai érdekei odakötik, de - folytatta - „mindig fenntartjuk magunknak a szabad döntési jogot. nem engedjük meg, hogy országunk területén nukleáris fegyvereket tároljanak, vagy eurorakétákat telepítsenek.„ a miniszterelnök elismerte, hogy a spanyolok többsége ellene van az ország nato-tagságának. „ahhoz, hogy felelősséggel döntsünk nato-tagságunk jövőjéről, idő kell. ahhoz is, hogy alaposan tanulmányozzuk a nemzetközi viszonyokat. a döntésre valószínűleg jövőre kerül sor, - tette hozzá.

gonzález hangsúlyozta, hogy kormánya tartja magát választási ígéreteihez. továbbra is a társadalmi béke megteremtésén, a társadalmi igazságtalanság csökkentésén, a demokrácia megerősítésén, az eddig elért vívmányok megvédésén fáradozik.

ky/jp

19.18 140383 1692

--

sk0071 4 230 mtik2012

közel-keleti hírek

rabat, 1983. március 14. /reuter/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője hétfőn a marokkói fezebe érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson ii. hasszán királlyal.

jeruzsálem, 1983. március 14. /upi/ - az izraelben tartózkodó jeane kirpatricket, az egyesült államok állandó ensz-képviselőjét hétfőn fogadta menahem begin miniszterelnök. az amerikai diplomata átnyújtotta beginnek reagan elnök üzenetét.

brüsszel, 1983. március 14. /afp/ - claude cheysson francia külügyminiszter hétfő délután algirba indult. a francia diplomácia vezetője az algériai vezetőkkel megvitatta a földközi-tenger nyugati medencéje mentén fekvő országok konferenciájára vonatkozó párizsi elképzeléseket.

kj tj fn

19.41 140383 0769

fi

--

sk0072 4 230 mtik2013 /táj/

kb-titkárok tanácskozása

moszkva, 1983. március 14. /mti/ - a kommunista és munkáspártok központi bizottságainak ideológiai és nemzetközi kérdésekkel foglalkozó titkárainak tanácskozása kezdődött meg hétfőn moszkvában.

a tanácskozáson részt vesznek a bolgár kommunista párt, csehszlovákia kommunista pártja, a kubai kommunista párt, a laoszi népi forradalmi párt, a lengyel egyesült munkáspárt, a magyar szocialista munkáspárt, a mongol népi forradalmi párt, a német szocialista egységpárt, a román kommunista párt, a szovjetunió kommunista pártja és a vietnami kommunista párt képviselői.

a tanácskozást konsztantyin csernyenko, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a kb titkára nyitotta meg. felszólalt borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára, konsztantyin ruszakov, az szkp kb titkára, alekszandr lilov, a bolgár kommunista párt pb tagja, a központi bizottság titkára, vasil bilak, csehszlovákia kommunista pártja elnökségének tagja, a kb titkára, antonio perez herrero, a kubai kp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkárságának tagja, szaman vinaket, a laoszi népi forradalmi párt kb titkára, józef czyrek, a lengyel egyesült munkáspárt kb pb tagja, a kb titkára, óvári miklós, az mszmp pb tagja, a központi bizottság titkára, damdingin gombodzsav, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a kb titkára, hermann axen, a német szocialista egységpárt kb pb tagja, a kb titkára, petru enache, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának póttagja, a kb titkára, valamint hoang tung, a vietnami kommunista párt kb titkára. Lpót

a tanácskozás folytatja munkáját.

hj/jp ki

19.45 140383 1748

fi

--

nemzetközi kérdésekről szólva a spanyol kormányfő ismét hangsúlyozta, hogy spanyolország a nyugati szövetségi rendszerhez tartozik. gazdasági, társadalmi, katonai érdekei odakötik, de - folytatta - „mindig fenntartjuk magunknak a szabad döntési jogot. nem engedjük meg, hogy országunk területén nukleáris fegyvereket tároljanak, vagy eurorakétákat telepítsenek.„ a miniszterelnök elismerte, hogy a spanyolok többsége ellene van az ország nato-tagságának. „ahhoz, hogy felelősséggel döntsünk nato-tagságunk jövőjéről, idő kell. ahhoz is, hogy alaposan tanulmányozzuk a nemzetközi viszonyokat. a döntésre valószínűleg jövőre kerül sor, - tette hozzá.

gonzález hangsúlyozta, hogy kormánya tartja magát választási ígéreteihez. továbbra is a társadalmi béke megteremtésén, a társadalmi igazságtalanság csökkentésén, a demokrácia megerősítésén, az eddig elért vívmányok megvédésén fáradozik.

ky/jp

19.18 140383 1692

--

sk0071 4 230 mtik2012

közel-keleti hírek

rabat, 1983. március 14. /reuter/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője hétfőn a marokkói fezebe érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson ii. hasszán királlyal.

jeruzsálem, 1983. március 14. /upi/ - az izraelben tartózkodó jeane kirpatricket, az egyesült államok állandó ensz-képviselőjét hétfőn fogadta menahem begin miniszterelnök. az amerikai diplomata átnyújtotta beginnek reagan elnök üzenetét.

brüsszel, 1983. március 14. /afp/ - claude cheysson francia külügyminiszter hétfő délután algirba indult. a francia diplomácia vezetője az algériai vezetőkkel megvitatta a földközi-tenger nyugati medencéje mentén fekvő országok konferenciájára vonatkozó párizsi elképzeléseket.

kj tj fn

19.41 140383 0769

fi

--

sk0072 4 230 mtik2013 /táj/

kb-titkárok tanácskozása

moszkva, 1983. március 14. /mti/ - a kommunista és munkáspártok központi bizottságainak ideológiai és nemzetközi kérdésekkel foglalkozó titkárainak tanácskozása kezdődött meg hétfőn moszkvában.

a tanácskozáson részt vesznek a bolgár kommunista párt, csehszlovákia kommunista pártja, a kubai kommunista párt, a laoszi népi forradalmi párt, a lengyel egyesült munkáspárt, a magyar szocialista munkáspárt, a mongol népi forradalmi párt, a német szocialista egységpárt, a román kommunista párt, a szovjetunió kommunista pártja és a vietnami kommunista párt képviselői.

a tanácskozást konsztantyin csernyenko, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a kb titkára nyitotta meg. felszólalt borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára, konsztantyin ruszakov, az szkp kb titkára, alekszandr lilov, a bolgár kommunista párt pb tagja, a központi bizottság titkára, vasil bilak, csehszlovákia kommunista pártja elnökségének tagja, a kb titkára, antonio perez herrero, a kubai kp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkárságának tagja, szaman vinaket, a laoszi népi forradalmi párt kb titkára, józef czyrek, a lengyel egyesült munkáspárt kb pb tagja, a kb titkára, óvári miklós, az mszmp pb tagja, a központi bizottság titkára, damdingin gombodzsav, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a kb titkára, hermann axen, a német szocialista egységpárt kb pb tagja, a kb titkára, petru enache, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának póttagja, a kb titkára, valamint hoang tung, a vietnami kommunista párt kb titkára. Lpbt

a tanácskozás folytatja munkáját.

hj/jp ki

19.45 140383 1748

fi

sk0073 4 230 mtik2014

weinberger

washington, 1983. március 14. /mti-ap/ - az egyesült államok esetleg fontolóra venne egy ugynevezett közbülső javaslatot a közép-hatótávolságu atomfegyverekről folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon, de csak azzal a feltétellel, ha a megállapodást a reagan-féle nullaváltozathoz elvezető megbeszélések követnék - tűnik ki caspar weinberger amerikai hadügyminiszternek a cbs-televízió számára adott nyilatkozatából.

weinberger véleménye szerint a szovjetunió még nem tett komoly ellenjavaslatot a reagan-féle nullaváltozatra, ezért most moszkvának kell új ajánlattal előállnia. megismételte azt is, hogy az atomfegyverzet befagyasztása elfogadhatatlan washington számára.

Larry speakes, a fehér ház szóvivője weinberger nyilatkozatát követően azt bizonygatta, hogy nincs változás az egyesült államok politikájában az érintett kérdésben.

kj tj fn

19.50 140383 0894

--

sk0074 4 230 mtik2015

marx 2.

London - koszoruzás marx sirjánál

London 1983. március 14. /mti/ - nagy-britannia kommunista pártja hétfőn londonban, a highgatei temetőben, marx károly halálának 100. évfordulóján emlékünnepséget és koszoruzást rendezett. Gordon McLennan, a párt főtitkára a sirnál tartott emlékbeszédében annak a gondolkodónak és forradalmárnak az életművét méltatta, aki a történelem és a társadalom osztályszempontu elemzésének fegyverét adta a munkásosztály kezébe, és megjelölte számára a politikai hatalom megragadásának távlatát. A munkásosztály és politikai pártjai ma azzal tudnak igazán emléket állítani marxnak - hangoztatta McLennan -, ha eleget tesznek a kor kettős parancsának: megteremtik és megvédik a békét, a leszerelést, és előre viszik a szocializmus ügyét. Marx sirján nagy-britannia kommunista pártja végrehajtó bizottsága és a londonban működő

Fi

szocialista diplomáciai képviselők vezetői - közöttük dr. bányász rezső magyar nagykövet - is elhelyezték az emlékezés virágait.

marx - indiai parlament

uj-delhi, 1983. március 14. /reuter/ - az indiai parlamentben hétfőn ünnepélyesen megemlékeztek marx halálának századik évfordulójáról. Bal Ram Dzsakhar, a parlament alsóházának elnöke ünnepi beszédében méltatta marx munkásságának jelentőségét.

india kp - megemlékezés

uj-delhi, 1983. március 14. /taszsz/ - az indiai fővárosban marx születésének 165. és halálának századik évfordulója alkalmából tömeggyűlést tartott az indiai kommunista párt. Ezen az ország haladó közvéleményének számos képviselője is részt vett. A gyűlésen felszólaló narajan krisnan, az indiai kommunista párt országos tanácsnak titkára méltatta marx tanításainak világtörténelmi jelentőségét.

ae-tu tj fn

20.02 140383 1742

--

sk0075 2 230 mtik2016

kiegészítés mai mtik 2006 számú /rövid hírek című/ anyagunk negyedik híréhez

varsó, 1983. március 14. /mti/ - a pap hirügynökség újabb jelentése szerint hétfőn gdanskban egy csoport ismét megkísérelte megzavarni a közrendet. A rendfenntartó erők felszólítására azonban a gyülekezők széteszlottak.

kn tj fn

20.03 140383 0328

Fi

--

sk0076 4 230 mtik2017

reagan - Libanon

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 14. /mti/ - reagan amerikai elnök is bekapcsolódott hétfőn a washingtoni amerikai-izraeli-libanoni tárgyalásokba, de a jelek szerint ez sem lesz döntő hatással azok kimenetelére. washingtoni arab megfigyelők szerint ugyanis az izraeli-libanoni ellentétek leküzdéséhez egyelőre nincsenek meg a feltételek, mert izrael makacsul ragaszkodik a libanoni katonai jelenlétéhez a csapatkivonások után is.

reagan a délutáni órákban fogadta előbb samir izraeli külügyminisztert, s a későbbiekben előreláthatólag elie szalem libanoni külügyminiszterrel is találkozik. mindketten george shultz meghívására érkeztek washingtonba a hét végén, s a fehér házi találkozók előtt többórás megbeszéléseket folytattak a külügyminisztériumban.

délelőtt shultz másodszor találkozott a libanoni külügyminiszterrel, hogy samirral folytatott vasárnapi négyórás vitájáról beszámoljon neki. szalem a külügyminisztériumból távozva elutasította izrael fő követelését, azt, hogy valamilyen formában izraeli csapatok maradjanak libanon területén. bár azt mondta, hogy a megállapodást csak csekély jelentőségű, „alapvetően lélektani,” problémák akadályozzák, ugyanakkor elismerte, hogy „számos megoldatlan probléma,, van még.

a problémák domináló szerepét erősítik meg az izraeli külügyminiszter nyilatkozatai is, amelyekben hétfőn megint „szoros biztonsági együttműködésre,, szólította fel a libanoni kormányt az izraeli csapatok kivonásának előfeltételeként. „nem akarunk állandó izraeli jelenlétét,, - közölte samir, de valamiféle ideiglenes megoldás mellett érvelt, amelynek keretében az izraeli katonák „még két-három évig,, libanon területén maradhatnak. mivel ezt a lehetőséget libanon már csak a csapatkivonásban érdekelt többi fél miatt sem fogadhatja el, hétfő délutánig a washingtoni tárgyalások csomópontjában álló ellentét ugyanolyan megoldatlannak tűnt, mint a hármas külügyminiszteri tárgyalások kezdetén.

a tárgyalások befejezésének időpontja még nem ismeretes.

br/th ki

20.06 140383 2092

fi

--

sk0077 4 230 mtik2019

rövid hírek

kuba - kgst

havanna, 1983. március 14. /taszsz/ - raul castro, a kubai kommunista párt kb másodtitkára, a kubai áll. amtanács és a minisztertanács első elnökhelyettese havannában fogadta azoknak a szocialista országokbeli küldöttségeknek a vezetőit, amelyek részt vettek a kgst tudományos-műszaki együttműködési bizottságának 28. ülészakán.

nicaragua - vietnam

hanoi, 1983. március 14. /taszsz/ - nicaraguai-vietnami barátsági nagygyűlést tartottak hétfőn hanoiban abból az alkalmából, hogy nicaraguai küldöttség tartózkodik az indokinaiban. a delegációt daniel ortega, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetőségének tagja, a nicaraguai kormányzó tanács koordinátora vezeti. a gyűlésen többi között részt vett pham van dong, a vkp főbb tagja, a vietnami kormány elnöke.

földrengés türkméniában

ashabad, 1983. március 14. /taszsz/ - földrengést jelzett hétfőn moszkvai idő szerint a délutáni órákban a türkmén tudományos akadémia szeizmológiai állomása. a földrengés középpontja nebit-dagtól 30-40 kilométerre délkeletre volt. a földlökés a középpontban 7-es erősségű volt. emberéletben nem esett kár, és komolyabb anyagi károkról sem érkezett jelentés.

ii. jános pál - glemp

vatikánváros, 1983. március 14. /afp/ - hétfőn a vatikánvárosban ii. jános pál pápa fogadta józef glemp biborost, lengyelország primását és franciszek macharski krakkói érseket.

ps/th fn

20.26 140383 1460

fi

--

sk0078 4 230 mtik2020

javítás mai mtik 2011-es számu, gonzález sajtótájékoztatója c. anyagunkra:

az anyag harmadik bekezdésének vége^a következőképpen hangzik:

..... „ahhoz, hogy felelősséggel döntsünk nato-tagságunk jövőjéről, idő kell. ahhoz is, hogy alaposan tanulmányozzuk a nemzetközi viszonyokat,„ /innen új szöveg:/ a spanyol kormányfő utalt arra, hogy az idén nem, és valószínűleg jövőre sem tartanak népszavazást spanyolország nato-tagságáról. gonzález nem használta a „népszavazás,„ kifejezést, hanem azt mondta: „nem változtatunk nato iránti politikánkon sem 1983-ban, sem 1984 jó részében,„ „a nép megkérdezése a nato-csatlakozásról jelenleg nem időszerű,„ - mondotta. a szocialista/párti politikus ezt azzal indokolta, hogy a kérdést nem lehet a kelet-nyugati feszültség időszakában felvetni, nem szabad a nyugat tárgyalási pozícióit gyengíteni.

/ezt követi a negyedik bekezdés változatlan formában./

mti kulturnus

Lmunkás

sas-le fn

21.34 140383 0957

-.-

sk0079 4 800 mtik2022

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0029-ig
budapest, 1983. március 14. /mti/

sk0001 a schleswig-holstein-i választások végeredménye 1. r.
sk0002 a schleswig-holstein-i választások végeredménye 2. r.
sk0003 usa - közel-kelet /1.rész/
sk0004 usa - közel-kelet /2.rész/
sk0005 zöldek japánban
sk0006 marx-évforduló
sk0007 fegyver - kínai cáfolat
sk0008 kínai provokációk
sk0009 afganisztán - ítélet
sk0010 libanon, ellenállás

fi

sk0011 irószövetségek konferenciája
sk0012 barbie - újabb leleplezések
sk0013 banglades - afganisztán
sk0014 vietnami visszautasítás
sk0015 spanyolország - nato
sk0016 francia közsegútanácsi választások
sk0017 rövid hírek:

marseille: franciaország - robbanás
vina del mar: chile - helikopter-szerencsétlenség
san salvador: salvador - áramkimaradás
bonn: werner vogel

sk0018 egyiptom - kormányátszervezés /1.rész/
sk0019 egyiptom - kormányátszervezés /2.rész/
sk0020 carter jordániában
sk0021 papandreu - amerikai támaszpontok
sk0022 fahd - arafat
sk0023 orvostudomány a békéért /1.rész/
sk0024 két rövid hír:

alma ata: kazahsztán - földrengés
scuol:/svájc/: sielők fogsága

sk0025 orvostudomány a békéért /2.rész/
sk0026 guatemala - ígéret
sk0027 portugália - cgt
sk0028 bignone - nyilatkozat
sk0029 okp-kongresszus - de mita
jp fn

21.48 140383 1521

-.-

sk0080 4 800 mtik2023

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0030-sk0054-ig

sk0030 francia választás - olasz sajtó
sk0031 a szejm tavaszi programjáról /1.rész/
a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0032 a szejm tavaszi programjáról /2.rész/
a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0033 marx - pravda-vezércikk /1.rész/
sk0034 marx - pravda-vezércikk /2.rész/
sk0035 ciszjordánia - gaza - tiltakozások

fi

sk0036 usa-izrael-libanon /1.rész/
 sk0037 usa-izrael-libanon /2.rész/
 sk0038 jkszb kb - ribicsics /1.rész/
 sk0039 jkszb kb - ribicsics /2.rész/
 sk0040 tapasztalatcsere - bogomolov
 sk0041 marx és jenny muzeuma
 sk0042 barbie /javítás az mtik 1014-re/
 sk0043 tyihonov - jugoszláv nagykövet
 sk0044 ciszjordánia, gaza
 sk0045 karmal - kabuli találkozó
 sk0046 perui halálbrigád
 sk0047 háborús bűnösök
 sk0048 husszein
 sk0049 szovjet műhold
 sk0050 rövid hírek:

helsinki: kodály-kórusverseny finnországban
 havanna: castro - hazatérés
 aden: jemeni-sziriai kp találkozó
 szöul: nimeri dél-koreában
 singapor: panamai hajó

sk0051 jkszb kb - tájékoztatás
 sk0052 psce-kongresszus
 sk0053 genscher a két német állam viszonyáról
 sk0054 barbie - 2.
 jp fn

21.49 140383 1352

--

sk0081 4 800 mtik2024

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0055-sk0078-ig

sk0055 francia községtanácsi választások - 1. rész
 sk0056 francia községtanácsi választások - 2. rész
 sk0057 francia községtanácsi választások - 3. rész
 sk0058 angolai külügyminiszter
 sk0059 ausztrália - hadihajó-eladás
 sk0060 usa - ágyunaszád-diplomácia
 sk0061 angolai-amerikai megbeszélések párizsban
 sk0062 kohler-interjú

fi

sk0063 csao ce-jiang
 sk0064 marx-évforduló-visszhang
 sk0065 rövid hírek:

kairó: egyetemi előadás
 prága: hasek - centenáriumi kiállítás
 prága: habbas - elutazás prágából
 varsó: rendbontások - közlemény
 szófia: bolgár repülőgép-eltérítési kísérlet

sk0066 nszk - koalíciós tárgyalások - strauss
 sk0067 usa - kubai tudományos kerekasztal
 sk0068 brit kommunisták
 sk0069 belgrád - török nagykövet
 sk0070 gonzález sajtótájékoztatója
 sk0071 közel-keleti hírek
 sk0072 kb-titkárok tanácskozása /táj./
 sk0073 weinberger
 sk0074 marx-2.
 sk0075 kieg. mai mtik2006 sz. rövid hírek című anyagunk
 negyedik híréhez
 sk0076 reagan - libanon
 sk0077 rövid hírek:

havanna: kuba - kgst
 hanoi: nicaragua - vietnam
 ashabad: földrengés türkméniában
 vatikánváros: ii. jános pál - glemp

sk0078 javítás az mtik 2011. sz. hírhez
 jp fn

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber, szerkesztették:
 németh gyula, éliás béla, lászló balázs,
 flesch istván

21.50 140383 1684

fi

--

MTISzerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 15.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001 /panoráma/

tengerjog /1.rész/

pogonyi lajos, az mti munkatársa írja:

1983. március 15. /mti-panoráma/ - várhatóan heves bírálatokban lesz része az egyesült államoknak a jamaikai fővárosban, kingstonban kedden kezdődő tengerjogi tanácskozáson, amiért a múlt csütörtökön reagan elnök kétszáz mérföld távolságra terjesztette ki az egyesült államok parti felségvizeinek határát.

a tengerfenék hatóság tevékenységét részleteiben előkészítő bizottság munkájában várhatóan csaknem 120 ország vesz részt. a bizottság olyan nemzetközi szervezet felállítását készíti elő, amely arra hivatott, hogy megfogalmazza azokat a szabályokat és eljárási formulákat, amelyek lehetővé teszik egy ilyen hatóság gyakorlati működését. számos, iparilag fejlett tőkés ország, köztük elsősorban az egyesült államok - amint ez tavaly decemberben az ugyancsak jamaikai montego bayben tartott iii. ensz tengerjogi konferencián is kiderült - nem hajlandók elfogadni a világ tulnyomó többségének megfelelő tengerjogi egyezményt. a közel kilenc évi tanácskozás után montego bayben kidolgozott egyezménynek főleg azzal a cikkelyével szemben vannak fenntartásai, amely a tengerek mélyén rejlő ásványkincseket, nyersanyagokat, természeti forrásokat az emberiség közös örökségének nyilvánítja, s kitermelésüket kivonja az egyes országok törvénykezésének jogköre alól. az usa-t főként japán támogatja.

Nw

pss

MUNKASZÁM:

C / 20

FELVÉTEL:

628

Készítette:

MAZULÁNE